

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

03.11.2016

м. Київ

№586

Про затвердження Правил сертифікації повітряних суден, пов'язаних з ними виробів, компонентів та обладнання, які належать до військової техніки, а також організацій розробника та виробника (Частина-21В)

(із змінами і доповненнями, внесеними наказами
Міністерства оборони України від 20.02.2019 №70,
від 13.03.2023 №131, від 03.04.2023 №180)

Відповідно до статті 7 Повітряного кодексу України та з метою впровадження в державній авіації України європейських технічних правил і стандартів щодо льотної придатності авіаційної техніки **н а к а з у ю:**

1. Затвердити Правила сертифікації повітряних суден, пов'язаних з ними виробів, компонентів та обладнання, які належать до військової техніки, а також організацій розробника та виробника (Частина-21В), що додаються.

2. Компетентним органом щодо Правил, зазначених у пункті 1 цього наказу, визначити Головне управління державної авіації України.

3. Головному управлінню державної авіації України до виконання процедур під час сертифікації повітряних суден, пов'язаних з ними виробів, компонентів та обладнання, які належать до військової техніки, а також під час схвалення організацій розробника та виробника залучати Державний науково-дослідний інститут авіації та Державний науково-дослідний інститут випробувань і сертифікації озброєння та військової техніки.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр оборони України
генерал армії України

С.Т. Полторак

ПОГОДЖЕНО:

Заступник Міністра
внутрішніх справ України –
керівник апарату

О.В. Тахтай

Голова Державної
регуляторної служби України

К. Ляпіна

Голова Державної
прикордонної служби України
генерал-полковник

В. Назаренко

Голова Державної служби України
з надзвичайних ситуацій

М. Чечоткін

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства оборони України
03 листопада 2016 року № 586 (у редакції
наказу Міністерства оборони України
від 20 лютого 2019 року № 70)

Зареєстровано

в Міністерстві юстиції України
12 грудня 2016 року за № 1603/29733

ПРАВИЛА

**сертифікації повітряних суден, пов'язаних з ними виробів,
компонентів та обладнання, які належать до військової техніки,
а також організацій розробника та виробника (Частина-21В)**

I. Загальні положення

1. Ці Правила встановлюють вимоги та процедури під час сертифікації повітряних суден, пов'язаних з ними виробів, компонентів та обладнання, які належать до військової техніки, а також підприємств та організацій (далі – організації) розробника та виробника, зокрема для:

(а) видачі сертифікатів типу (військових), обмежених сертифікатів типу (військових), додаткових сертифікатів типу (військових);

(б) видачі сертифікатів (військових) льотної придатності, обмежених сертифікатів (військових) льотної придатності та дозволів (військових) на виконання польотів;

(с) видачі сертифікатів льотної придатності для імпортованих повітряних суден;

(d) видачі схвалень (військових) організацій розробників та виробників;

(е) видачі схвальних листів організаціям, що не мають схвалення (військового) організації виробника, на виготовлення виробів, компонентів та обладнання;

(f) видачі схвалень змін типової конструкції, сертифікатів типу (військових); обмежених сертифікатів типу (військових) та проектів ремонту;

(g) схвалень компонентів та обладнання;

- (h) ідентифікації виробів, компонентів та обладнання;
- (i) видання директив льотної придатності.

2. У цих Правилах терміни вживаються в таких значеннях:

(a) “організація розробника” – організація, що відповідає за розробку виробів, компонентів і обладнання або змін і проектів ремонтів та має доводити свою здатність згідно з цими Правилами. У разі якщо державні організації здійснюють діяльність з розробки спільно з будь-якою іншою організацією, що відповідає за розробку виробів, компонентів і обладнання або змін і проектів ремонтів, вони розглядаються як одна організація, якщо доводять свою здатність відповідно до Частини-21В;

(b) “повітряне судно” – повітряне судно (військове), яке визначається таким, що розробляється зі спеціальними характеристиками для військової експлуатації;

(c) “компетентний орган” – визначений уповноважений орган, відповідальний за:

- 1) процес сертифікації типу;
- 2) схвалення організацій виробника/розробника;
- 3) видачу дозволу (військового) на виконання польотів;
- 4) видачу сертифіката льотної придатності для зареєстрованого повітряного судна;

(d) “заявник” – будь-яка організація, яка має відповідати цим Правилам, або будь-яка організація, що повинна отримати від компетентного органу сертифікат типу, обмежений сертифікат типу, додатковий сертифікат типу, схвалення за Військовим технічним стандартом (далі – MTSO схвалення), схвалення головної зміни чи проекту головного ремонту та керується цими Правилами. Це розповсюджується на сертифікат льотної придатності, як зазначено в параграфі 21.A.172 цих Правил, та дозвіл (військовий) на виконання польотів/умови польоту, як зазначено в параграфі 21.A.703 цих Правил;

(e) “сертифікація” – процес визнання того, що виріб, компонент або

обладнання, організація або суб'єкт відповідають застосовним вимогам льотної придатності, який завершується заявою про відповідність;

(f) “підтримання (розробка) льотної придатності” – всі завдання, які мають виконуватися для підтвердження того, що умови, за яких надано сертифікат типу або додатковий сертифікат типу, будуть виконуватися в будь-який час протягом періоду їх дії (типова конструкція);

(g) “підтримання (збереження) льотної придатності” – всі процеси, які забезпечують, що повітряне судно у будь-який час упродовж його строку служби відповідає чинним вимогам льотної придатності та знаходиться в стані для безпечної експлуатації (технічне обслуговування);

(h) “сертифікат” – сертифікат (військовий) (хоча таке значення має будь-який попередній цивільний сертифікат, виданий визнаним цивільним компетентним органом);

(i) “схвалення організації” – прийняті або видані компетентними органами (військовими) схвалення організацій.

Інші терміни, що використовуються в цих Правилах, вживаються у значеннях, наведених у Повітряному кодексі України.

II. Сертифікація повітряних суден, пов'язаних з ними виробів, компонентів та обладнання, які належать до військової техніки, а також організацій розробника та виробника

21.1.

У цих Правилах використано принципи EASA Part-21 – Додаток I (Part-21) до Регламенту Комісії (Commission Regulation (EU)) Європейського Союзу (the European Union) від 03 серпня 2012 року № 748/2012 з поправками від 27 січня 2014 року № 69/2014 та Європейських військових вимог з льотної придатності (European Military Airworthiness Requirements) EMAR 21 (Edition Number 1.3) від 01 лютого 2018 року, схвалених Форумом військових органів з льотної придатності (Military Airworthiness Authorities Forum (MAWA Forum))

під егідою Європейського оборонного агентства (European Defence Agency (EDA)).

Розділ А. Технічні вимоги

Глава А – Загальні положення

21.A.1. Сфера застосування

Цей розділ містить загальні положення, що визначають зобов'язання та повноваження заявника на отримання та утримувача будь-якого сертифіката, виданого або який має видаватися відповідно до положень цього розділу.

21.A.2. Договірні зобов'язання організації, яка не є заявником на отримання або утримувачем сертифіката

Необхідні заходи та зобов'язання, що має здійснювати утримувач або заявник на отримання сертифіката на виріб, компонент або обладнання відповідно до цього розділу, може здійснювати від їх імені будь-яка інша організація, якщо вона може надати укладену угоду з ними, яка гарантує, що зобов'язання утримувача або заявника на отримання виконуються і будуть належним чином виконуватися цією організацією.

21.A.3A. Відмови, пошкодження та дефекти

(а) Система збирання, дослідження та аналізу даних

Утримувач сертифіката типу (обмеженого сертифіката типу, додаткового сертифіката типу, MTSO схвалення, схвалення проекту головного ремонту або будь-якого іншого відповідного схвалення, що вважаються виданими згідно з цими Правилами) зобов'язаний мати систему збирання, дослідження та аналізу звітів та інформації, пов'язаної з відмовами, пошкодженнями та дефектами, що спричиняють або можуть спричинити негативний вплив на льотну придатність виробу, компонента або обладнання, охопленого сертифікатом типу (обмеженим сертифікатом типу, додатковим сертифікатом типу, MTSO схваленням, схваленням проекту головного ремонту або будь-яким іншим відповідним схваленням, що вважаються виданими відповідно до цих

Правил). Інформація щодо цієї системи надається всім організаціям, що експлуатують виріб, компонент або обладнання, та на вимогу будь-якого суб'єкта відповідно до інших, пов'язаних з цими Правилами вимог.

(b) Звітність перед компетентним органом

1) Утримувач сертифіката типу (обмеженого сертифіката типу, додаткового сертифіката типу, MTSO схвалення, схвалення проекту головного ремонту або будь-якого іншого відповідного схвалення, що вважаються виданими згідно з цими Правилами) має повідомляти компетентний орган, що видає (схвалює) їх, про будь-яку відому відмову, пошкодження або дефект, що пов'язані з виробом, компонентом або обладнанням, охопленими сертифікатом типу (обмеженим сертифікатом типу, додатковим сертифікатом типу, MTSO схваленням, схваленням проекту головного ремонту або будь-яким іншим відповідним схваленням, що вважаються виданими згідно з цими Правилами) і які призвели або можуть призвести до небезпечного стану.

2) Ці повідомлення мають робитися за формою та у спосіб, встановлені компетентним органом та надсилаються не пізніше ніж через 72 години після визначення можливості виникнення небезпечного стану, якщо виняткові обставини не перешкоджають цьому.

(c) Дослідження подій, щодо яких надходять повідомлення

1) Якщо подія, щодо якої надходить повідомлення, відповідно до пункту (b) або підпунктів 21.A.129(f)(2) чи 21.A.165(f)(2) цих Правил є результатом недоліків у конструкції або браку під час виготовлення, утримувач сертифіката типу (обмеженого сертифіката типу, додаткового сертифіката типу, MTSO схвалення, схвалення проекту головного ремонту або будь-якого іншого відповідного схвалення, що вважаються виданими згідно з цими Правилами) або виробник (за потреби) має аналізувати причину виникнення недоліків та повідомляти компетентний орган про результати свого дослідження і про будь-які заходи, яких він вживає або пропонує вжити для виправлення цих недоліків.

2) Якщо компетентний орган вважає за необхідне проведення коригувальних заходів для усунення недоліків, утримувач сертифіката типу

(обмеженого сертифіката типу, додаткового сертифіката типу, MTSO схвалення, схвалення проекту головного ремонту або будь-якого іншого відповідного схвалення, що вважаються виданими згідно з цими Правилами) або виробник (за потреби) мають подавати на розгляд компетентному органу відповідні дані.

21.A.3В. Директиви льотної придатності

(а) Директива льотної придатності – виданий або прийнятий компетентним органом документ, який визначає обов’язкові для виконання на повітряному судні заходи, щоб відновити прийнятний рівень безпеки у разі, коли отримані дані демонструють, що рівень безпеки цього повітряного судна може опинитися під загрозою.

(b) Компетентний орган має видавати директиву льотної придатності, якщо:

1) компетентний орган визначив небезпечний стан повітряного судна як результат недоліків повітряного судна або двигуна, повітряного гвинта, компонента чи обладнання, установлених на цьому повітряному судні; та

2) цей стан, імовірно, існує або може виникнути на іншому повітряному судні, включаючи двигун, повітряний гвинт, компонент чи обладнання, що на ньому установлені, які можуть бути під впливом цього небезпечного стану.

(c) Якщо директива льотної придатності має видаватися компетентним органом для усунення небезпечного стану, про який ідеться у пункті (b), або для необхідності проведення перевірки, утримувач сертифіката типу (обмеженого сертифіката типу, додаткового сертифіката типу, MTSO схвалення, схвалення проекту головного ремонту або будь-якого іншого відповідного схвалення, що вважаються виданими згідно з цими Правилами) має:

1) запропонувати відповідні коригувальні заходи та/або необхідні перевірки і надати детальну інформацію щодо цих пропозицій компетентному органу для схвалення;

2) після схвалення компетентним органом коригувальних заходів та/або

необхідних перевірок, про які йдеться у підпункті (1), надавати відповідну інформацію щодо змісту цих заходів і перевірок та інструкції з їх виконання всім організаціям, що експлуатують виріб, компонент чи обладнання або їх власникам та на вимогу будь-якого суб'єкта, якому необхідно дотримуватися директиви льотної придатності.

(d) Директива льотної придатності має містити інформацію щодо:

- 1) визначення небезпечного стану;
- 2) визначення повітряних суден, що знаходяться під впливом небезпечного стану, та документації, яка пов'язана з експлуатацією та технічним обслуговуванням;
- 3) необхідних заходів;
- 4) дотримання строків виконання необхідних заходів;
- 5) дати набрання чинності.

21.A.4. Взаємодія між розробником та виробником

За потреби, кожен утримувач сертифіката типу (обмеженого сертифіката типу, додаткового сертифіката типу, MTSO схвалення, схвалення зміни типової конструкції або схвалення проекту ремонту) має забезпечувати необхідне співробітництво між організацією розробника та організацією виробника, щоб досягти:

- (a) задовільного рівня взаємодії між розробником та виробником, як це вимагається в параграфі 21.A.122, підпунктах 21.A.130(b)(3) та (4), параграфі 21.A.133 або підпунктах 21.A.165(c)(2) та (3) цих Правил (за потреби); та
- (b) належного супроводження підтримання льотної придатності виробу, компонента або обладнання.

Глава В – Сертифікати типу (військові) та обмежені сертифікати типу (військові)

21.A.11. Сфера застосування

У цій главі встановлюється процедура видачі сертифікатів типу (військових) для виробів (терміни “авіаційний виріб” або “виріб”, які використовуються у цих Правилах, застосовуються до повітряних суден, двигунів, повітряних гвинтів та допоміжних силових установок (APU)) та обмежених сертифікатів типу (військових) для повітряних суден, а також встановлюються права і зобов’язання заявників на отримання та утримувачів таких сертифікатів.

21.A.13. Прийнятність заявника

Будь-яка організація, яка довела або доводить свою здатність згідно з положеннями параграфа 21.A.14 цих Правил, може бути заявником на отримання сертифіката типу або обмеженого сертифіката типу відповідно до умов, встановлених у цій главі.

21.A.14. Доведення здатності

(а) Будь-яка організація, що подає заявку на отримання сертифіката типу (військового) (Military Type certificate, далі – MTC) або обмеженого сертифіката типу (військового) (Military Restricted Type certificate, далі – MRTC), має доводити свою здатність шляхом отримання схвалення організації розробника (військового) (military design organisation approval, далі – MDOA), яке видається компетентним органом згідно з положеннями глави J цих Правил.

(б) Шляхом відступу від положень пункту (а) (як альтернативна процедура для доведення своєї здатності) заявник може звертатися до компетентного органу за угодою щодо використання процедур, які визначають особливу методику розроблення, ресурси та послідовність заходів, необхідних для дотримання вимог цих Правил, коли це стосується:

- 1) виробів простої або обмеженої в обсязі використання конструкції;
- 2) початкового етапу щодо процесу схвалення організації розробника

(військового) або обмеженої тривалості заходів з розробки;

3) виробів, для яких основна частина заходів щодо сертифікації типової конструкції була вже схвалена компетентним органом;

4) зарезервовано.

(с) Шляхом відступу від положень пунктів (а) та (б) будь-яка державна організація, що подає заявку для отримання сертифіката типу або обмеженого сертифіката типу, може доводити свою здатність, маючи чинну угоду, схвалену компетентним органом відповідно до положень параграфу 21.А.2 цих Правил, з організацією розробника, яка має доступ до даних типової конструкції. В угоді має бути детально розписано, як саме делеговані повноваження на здійснення заходів та зобов'язання дають можливість державній організації у співпраці з вищезазначеною організацією розробника, дотримуватися вимог глави J цих Правил, а також доводити відповідність вимогам параграфу 21.А.44 цих Правил.

21.А.15. Заявка

(а) Заявка на отримання сертифіката типу або обмеженого сертифіката типу має робитися за формою та у спосіб, встановлені компетентним органом.

(б) До заявки на отримання сертифіката типу або обмеженого сертифіката типу повітряного судна мають додаватися креслення цього повітряного судна у трьох проекціях та попередні основні дані, включаючи заявлені експлуатаційні характеристики та обмеження.

(с) До заявки на отримання сертифіката типу двигуна або повітряного гвинта мають додаватися креслення загального виду, опис особливостей конструкції, експлуатаційні характеристики та заявлені експлуатаційні обмеження двигуна або повітряного гвинта.

21.А.16А. Норми льотної придатності

Компетентний орган може схвалювати використання застосовних норм льотної придатності як стандартних засобів для доведення відповідності виробів, компонентів та обладнання основним вимогам додатка А Основного рамкового документа (Basic Framework Document). Такі норми мають бути досить деталізованими та конкретними, щоб надавати заявникам інформацію

про умови, на підставі яких буде видано сертифікати.

21.A.16B. Спеціальні умови

(a) Компетентний орган має схвалювати для виробу спеціальні деталізовані технічні умови (далі – спеціальні умови), якщо пов'язані з цим виробом норми льотної придатності не містять належних або відповідних стандартів безпеки, тому що:

1) виріб має нові або незвичайні особливості конструкції, пов'язані з методикою розробки, на яких ґрунтуються застосовні норми льотної придатності; або

2) виріб призначено для нетрадиційного використання; або

3) досвід експлуатації інших подібних виробів показав можливість виникнення небезпечних умов; або

4) для функції (функцій) виробу, що розглядається, не має норм льотної придатності.

(b) Спеціальні умови містять такі стандарти безпеки, які компетентний орган вважає необхідними, щоб встановити рівень безпеки, еквівалентний встановленому застосовними нормами льотної придатності, або рівню прийнятної безпеки, якщо норм льотної придатності немає для виробу, що розглядається.

21.A.17A. Сертифікаційний базис типу

а) Сертифікаційний базис типу, що заявляється для видачі сертифіката типу або обмеженого сертифіката типу, має складатися із:

1) застосовних норм льотної придатності, що встановлюються відповідно до положень параграфу 21.A.16A цих Правил, що є чинними на дату подання заявки на отримання цього сертифіката, якщо:

(i) інше не визначено компетентним органом; або

(ii) заявник не обирає або не вимагається, відповідно до пункту (d) доведення відповідності поправкам, що набули чинності після подання заявки на отримання сертифіката типу;

2) будь-якої спеціальної умови, що передбачено згідно з положеннями пункту 21.A.16B(a) цих Правил;

З) призначених для певної мети критеріїв, визначених у “Сертифікаційних критеріях Європейської військової льотної придатності” (European Military Airworthiness Certification Criteria (EMACC)), що ґрунтуються на військовому використанні виробу, якщо немає відповідних норм льотної придатності.

(b) Зарезервовано.

(c) Зарезервовано.

(d) Якщо заявник обирає доведення відповідності поправкам до норм льотної придатності, які є чинними після подання заявки на отримання сертифіката типу, заявник також має доводити відповідність будь-якій іншій поправці, яку компетентний орган вважає безпосередньо пов’язаною з ними.

(e) Спеціальні умови відповідно до положень параграфу 21.A.16В цих Правил можуть застосовуватися, з огляду на призначене військове використання повітряного судна.

21.A.17В. Зарезервовано

21.A.18. Призначення застосовних вимог захисту довкілля

Застосовні вимоги захисту довкілля мають встановлюватися під час сертифікації виробу з урахуванням потреб військової експлуатації.

21.A.19. Зміни, що вимагають видачі нового сертифіката типу

Будь-який заявник, який пропонує змінити виріб, має подавати заявку на отримання нового сертифіката типу, якщо компетентний орган вважає зміну конструкції, конфігурації, потужності, тяги або маси настільки значною, що виникає необхідність проведення по суті повного дослідження відповідності застосовному сертифікаційному базису типу.

21.A.20. Відповідність сертифікаційному базису типу та вимогам захисту довкілля (де застосовується)

(a) Заявник на отримання сертифіката типу або обмеженого сертифіката типу має доводити відповідність застосовному сертифікаційному базису типу та вимогам захисту довкілля (де застосовується) і надавати компетентному органу методи, за допомогою яких таку відповідність доведено.

(b) Заявник має надавати компетентному органу програму сертифікації, яка детально описує методи для доведення відповідності. Цей документ має оновлюватися (за потреби) під час сертифікації.

(c) Заявник має обліковувати результати обґрунтування відповідності у документах відповідності, що вимагаються програмою сертифікації, яка розробляється відповідно до положень пункту (b).

(d) Заявник має зробити заяву, що ним доведено відповідність застосовному сертифікаційному базису типу та вимогам захисту довкілля (де застосовується) згідно з програмою сертифікації, яка розробляється відповідно до положень пункту (b).

(e) Якщо заявник є утримувачем відповідного схвалення організації розробника, заява, про яку йдеться в пункті (d), має робитися відповідно до положень глави J цих Правил.

21.A.21. Видача сертифіката типу

Заявник може отримати сертифікат типу виробу, що видається компетентним органом, після:

(a) доведення своєї здатності відповідно до положень параграфу 21.A.14 цих Правил;

(b) надання заяви, про яку йдеться у пункті 21.A.20(d) цих Правил; та

(c) доведення того, що:

1) виріб, який підлягає сертифікації, відповідає застосовному сертифікаційному базису типу та вимогам захисту довкілля (де застосовується), визначеним згідно з положеннями параграфів 21.A.17A та 21.A.18 (де застосовується) цих Правил;

2) будь-які умови льотної придатності, що не дотримуються, компенсуються за рахунок умов, які забезпечують еквівалентний рівень безпеки;

3) жодна особливість чи характеристика не роблять цей виріб небезпечним для використання;

4) заявник на отримання сертифіката типу чітко заявив, що він готовий дотримуватися вимог параграфу 21.А.44 цих Правил.

(d) Підтвердження наявності (під час отримання сертифіката типу повітряного судна) у встановлених на повітряному судні двигуна та/або повітряного гвинта сертифікатів типу, виданих або визнаних відповідно до цих Правил, якщо двигун та повітряний гвинт не повністю охоплені рівнем сертифіката типу повітряного судна.

21.А.23. Видача обмеженого сертифіката типу

(a) Для повітряного судна, що не відповідає умовам пункту 21.А.21(с) цих Правил, заявник може отримати обмежений сертифікат типу, що видається компетентним органом, після:

1) доведення відповідності застосовним вимогам захисту довкілля (де застосовується) та встановленому компетентним органом відповідному сертифікаційному базису типу, який забезпечує прийнятну безпеку, якщо можуть бути накладені обмеження щодо призначеного використання повітряного судна;

2) чіткої заяви, що він готовий дотримуватися вимог параграфу 21.А.44 цих Правил.

(b) У двигуна та/або повітряного гвинта, встановлених на повітряному судні, мають бути:

- 1) сертифікати типу, видані або визнані згідно з цими Правилами; або
- 2) доведена відповідність сертифікаційному базису типу, що необхідно для забезпечення безпечного польоту повітряного судна.

21.А.31. Типова конструкція

(a) Типова конструкція має складатися з:

1) креслень і специфікацій, а також переліку таких креслень і специфікацій, необхідних для визначення конфігурації та особливостей конструкції зазначеного виробу, щоб доводити відповідність застосовному сертифікаційному базису типу і вимогам захисту довкілля (де застосовується);

2) інформації щодо матеріалів та їх обробки, технології виготовлення та

складання виробу, яка необхідна для забезпечення відповідності виробу;

3) схваленого розділу обмежень льотної придатності в інструкціях з підтримання льотної придатності, як визначено застосовними нормами льотної придатності;

4) будь-яких інших даних, необхідних, щоб шляхом порівняння давати можливість визначення льотної придатності, параметрів шуму, викидів палива та емісії вихлопних газів (де застосовується) для пізніше виготовлених виробів того самого типу.

(b) Кожна типова конструкція має бути належним чином ідентифікована.

21.A.33. Дослідження та випробування

(a) Заявник має виконувати всі перевірки та випробування, необхідні для доведення відповідності застосовному сертифікаційному базису типу та вимогам захисту довкілля (де застосовується).

(b) Перед проведенням кожного випробування, які вимагаються в пункті (a), заявник має визначати:

1) для кожного випробувального зразка належну відповідність:

(i) матеріалів та їх обробки – технічним умовам типової конструкції, що пропонується;

(ii) компонентів, установлених на výroбах, – кресленням типової конструкції, що пропонується;

(iii) процесів виготовлення, побудови та збирання – зазначеним у типовій конструкції, що пропонується; та

2) що випробувальне устаткування та всі вимірювальні прилади, що використовуються для випробувань, є прийнятними для випробування та відповідно відкалібровані.

(c) Заявник має давати можливість компетентному органу проводити будь-який огляд, необхідний для перевірки відповідності вимогам пункту (b).

(d) Заявник має давати можливість компетентному органу переглядати будь-який звіт та проводити будь-який огляд, виконувати будь-яке льотне або наземне випробування (або спостерігати за ним), необхідне для перевірки

обґрунтованості заяви про відповідність (що надає заявник згідно з положеннями пункту 21.A.20(b) цих Правил) та для визначення того, що жодна особливість чи характеристика не роблять цей виріб небезпечним для використання, щодо якого необхідна сертифікація.

(е) Для випробувань, що виконує компетентний орган або за якими він спостерігає згідно з положеннями пункту (d):

1) заявник має подавати компетентному органу заяву про відповідність вимогам пункту (b); та

2) будь-яка пов'язана з випробуванням зміна, що вплинула б на заяву про відповідність, не може вноситися до виробу, компонента чи обладнання в період від дати доведення відповідності вимогам пункту (b) до дати представлення для випробувань компетентному органу.

21.A.35. Льотні випробування

(а) Льотні випробування з метою отримання сертифіката типу мають проводитися згідно з умовами для таких льотних випробувань, схваленими компетентним органом.

(b) Заявник має проводити всі льотні випробування, які компетентний орган вважає необхідними:

1) щоб визначати відповідність застосовному сертифікаційному базису типу та вимогам захисту довкілля (де застосовується); та

2) щоб визначати, чи існує достатня впевненість у тому, що повітряне судно, його компоненти та обладнання є надійними і функціонують належним чином.

(c) Зарезервовано.

(d) Зарезервовано.

(e) Зарезервовано.

(f) Льотні випробування, про які йдеться у підпункті (b)(2), мають охоплювати:

1) щонайменше 300 годин нальоту для повітряних суден з газотурбінними двигунами такого типу, що раніше не використовувався на сертифікованому

повітряному судні. Для повітряних суден із повним комплектом газотурбінних двигунів, які відповідають сертифікатам типу повітряного судна (двигуни такого типу, що раніше використовувався на сертифікованому повітряному судні), кількість льотних годин узгоджується з компетентним органом; та

2) щонайменше 150 годин нальоту для всіх інших повітряних суден або як узгоджено компетентним органом.

21.A.41. Сертифікат типу та обмежений сертифікат типу

Сертифікат типу та обмежений сертифікат типу розглядаються такими, що включають типову конструкцію, експлуатаційні обмеження, перелік даних сертифіката типу щодо льотної придатності, застосовний сертифікаційний базис та вимоги захисту довкілля (де застосовується), відповідно до яких компетентний орган констатує доведення відповідності, та будь-які інші умови або обмеження, встановлені для виробу в застосовних вимогах льотної придатності та вимогах захисту довкілля (де застосовується).

21.A.42. Інтегрування

Утримувач МТС для повітряного судна має бути відповідальним за інтегрування виробів, засобів ураження та інших систем на повітряному судні, крім схвалених відповідно до положень глави E.

21.A.44. Зобов'язання утримувача

Кожен утримувач сертифіката типу або обмеженого сертифіката типу має:

(a) взяти на себе зобов'язання, встановлені у параграфах 21.A.3A, 21.A.3B, 21.A.4, 21.A.55, 21.A.57 та 21.A.61 цих Правил і з цією метою має підтримувати відповідність вимогам параграфа 21.A.14; та

(b) визначати маркування відповідно до вимог глави Q.

21.A.47. Передавання

Передавати сертифікат типу або обмежений сертифікат типу можна лише організації, що здатна взяти на себе зобов'язання відповідно до положень параграфа 21.A.44 цих Правил та з цією метою довела свою здатність відповідати критеріям параграфа 21.A.14 цих Правил.

21.A.51. Строк дії та чинність

(а) Сертифікат типу та обмежений сертифікат типу мають видаватися на необмежений строк. Вони мають залишатися чинними за умови, що:

- 1) утримувач продовжує відповідати положенням цих Правил; та
- 2) сертифікат не здається або не скасовується відповідно до застосовних адміністративних процедур, встановлених компетентним органом.

(b) Після здачі або скасування сертифікат типу або обмежений сертифікат типу необхідно повернути до компетентного органу.

(c) Утримувач сертифіката типу або обмеженого сертифіката типу повинен негайно інформувати компетентний орган, якщо він більше не здатний виконувати обов'язки утримувача сертифіката типу або обмеженого сертифіката типу (що визначені цими Правилами) щодо одного або декількох типів виробу.

21.A.55. Зберігання документації

Уся відповідна інформація, щодо конструкції, креслення та звіти з випробувань (включаючи звітні матеріали щодо перевірки виробу, який проходив випробування) мають знаходитися в утримувача сертифіката типу або обмеженого сертифіката типу і надаватися компетентному органу на його вимогу. Все це має зберігатися з метою надання інформації, необхідної для забезпечення підтримання льотної придатності та доведення відповідності застосовним вимогам захисту довкілля (де застосовується) виробу.

21.A.57. Керівництва

Утримувач сертифіката типу або обмеженого сертифіката типу має розробляти, зберігати та оновлювати оригінали всіх керівництв для виробу, що вимагаються застосовним сертифікаційним базисом типу та вимогами захисту довкілля (де застосовується), та надавати копії на вимогу компетентного органу.

21.A.61. Інструкції з підтримання льотної придатності

(а) Утримувач сертифіката типу або обмеженого сертифіката типу має надавати щонайменше один комплект повних інструкцій з підтримання льотної

придатності кожній організації, що експлуатує одне або кілька повітряних суден, двигунів або повітряних гвинтів, відразу після їх поставки або після видачі першого сертифіката льотної придатності для повітряного судна (на якому встановлено ці двигуни та/або повітряні гвинти чи яке поставляється окремо), залежно від того, що настане пізніше. У подальшому надавати ці інструкції на вимогу будь-якій іншій експлуатуючій організації, якій необхідно дотримуватися будь-яких їх положень. Цей комплект повних інструкцій з підтримання льотної придатності містить інформацію щодо конструкції та інструкції з виконання, що розроблені відповідно до застосовного сертифікаційного базису типу. Допускається під час введення виробу в експлуатацію відсутність деяких керівництв або частини інструкцій з підтримання льотної придатності щодо капітального ремонту або інших великих за обсягом форм технічного обслуговування, але вони мають бути наявними, перш ніж будь-який виріб досягне відповідного строку служби чи напроцювання, яке вимірюється в льотних годинах та/або циклах.

(b) Крім того, інформація щодо змін, внесених до інструкцій з підтримання льотної придатності, має надаватися всім організаціям, що експлуатують виріб, а також на вимогу будь-якій іншій експлуатуючій організації, якій необхідно дотримуватися будь-яких цих інструкцій. Компетентному органу має надаватися програма, що демонструє, як саме надаються експлуатуючим організаціям зміни до інструкцій з підтримання льотної придатності

Глава С – Не застосовується

Глава D – Зміни до сертифікатів типу (військових) та обмежених сертифікатів типу (військових)

21.A.90. Сфера застосування

У цій главі встановлюються процедура схвалення змін типових

конструкцій і змін сертифікатів типу, а також права і зобов'язання заявників на отримання та утримувачів таких схвалень. У цій главі посилання на сертифікати типу поширюються на сертифікати типу та на обмежені сертифікати типу.

21.A.91. Класифікація змін, що вносяться до типової конструкції

Зміни, що вносяться до типової конструкції, класифікуються як незначні та головні. Незначною є зміна, що не має відчутного впливу на масу, балансування, міцність конструкції, надійність, експлуатаційні характеристики або на інші характеристики, що впливають на льотну придатність виробу, та якщо не розглядаються (де застосовується) екологічні характеристики, такі як шум, викид палива, емісія вихлопних газів. Якщо це не суперечить положенням параграфу 21.A.19 цих Правил, згідно з цією главою усі інші зміни є головними. Головні та незначні зміни мають схвалюватися відповідно до положень параграфів 21.A.95 або 21.A.97 цих Правил та належним чином ідентифікуватися.

21.A.92. Прийнятність заявника

(a) Тільки утримувач сертифіката типу може подавати заявку на схвалення головної зміни типової конструкції згідно з цією главою, усі інші заявники на схвалення головної зміни типової конструкції подають заявку згідно з главою E цих Правил.

(b) Будь-яка організація може подавати заявку на схвалення незначної зміни типової конструкції згідно з цією главою.

21.A.93. Заявка

Заявка на схвалення зміни типової конструкції має робитися за формою та у спосіб, встановлені компетентним органом, і має містити:

(a) опис, що ідентифікує зміну:

1) усі частини типової конструкції та схвалені керівництва, що знаходяться під впливом зміни;

2) норми льотної придатності та вимоги захисту довкілля (де застосовується), які використовувалися під час розробки зміни, щоб згідно з

положеннями параграфа 21.A.101 цих Правил доводити відповідність зміненого виробу;

(b) визначення будь-яких повторних досліджень, необхідних для доведення відповідності зміненого виробу застосовним нормам льотної придатності та вимогам захисту довкілля (де застосовується).

21.A.95. Незначні зміни

Незначні зміни до типової конструкції класифікуються та схвалюються:

(a) компетентним органом; або

(b) відповідно схваленою організацією розробника за узгодженою з компетентним органом процедурою.

21.A.97. Головні зміни

(a) Заявник на схвалення головної зміни має:

1) надавати компетентному органу дані, що обґрунтовують зміну, разом з будь-якими необхідними описовими даними для включення до типової конструкції;

2) демонструвати доведення відповідності зміненого виробу застосовним нормам льотної придатності та вимогам захисту довкілля (де застосовується), як зазначено у параграфі 21.A.101 цих Правил;

3) робити заяву, що ним продемонстровано доведення відповідності застосовному сертифікаційному базису типу та вимогам захисту довкілля (де застосовується), і надавати компетентному органу обґрунтування, відповідно до якого таку заяву зроблено;

4) робити заяву, про яку йдеться у підпункті (a)(3) (відповідно до положень глави J цих Правил), якщо він є утримувачем відповідного схвалення організації розробника;

5) доводити відповідність вимогам параграфа 21.A.33 цих Правил та (якщо застосовується) вимогам параграфа 21.A.35.

(b) Схвалення головної зміни до типової конструкції обмежується тими конкретними конфігураціями в типовій конструкції, яких стосується зміна.

21.A.101. Визначення застосовних норм льотної придатності та вимог

захисту довкілля (де застосовується)

(а) Якщо заявник на схвалення зміни до сертифіката типу не обирає для зміненого виробу доведення відповідності пізнішим поправкам до норм льотної придатності (що стануть чинними після реєстрації заявки на схвалення зміни) або це не вимагається відповідно до положень пункту (f), він має доводити відповідність зміненого виробу застосовним нормам льотної придатності, що є чинними на дату подання заявки на схвалення зміни, та застосовним вимогам захисту довкілля (де застосовується), які встановлюються у параграфі 21.A.18 цих Правил.

б) Шляхом відступу від положень пункту (а) заявник може для зміненого виробу доводити відповідність попередній поправці до норми льотної придатності, визначеній у пункті (а), та будь-якій іншій вимозі, яку компетентний орган вважає безпосередньо пов'язаною з виробом. Однак термін набуття чинності попередньої поправки до норми льотної придатності не може передувати даті набуття чинності подібної норми льотної придатності, внесеної до сертифіката типу. Заявник може продемонструвати доведення відповідності попередній поправці до норми льотної придатності в будь-якому з таких випадків, якщо:

1) компетентний орган не вважає зміну значною. Під час визначення, чи є конкретна зміна значною, компетентний орган розглядає її в контексті всіх попередніх відповідних змін конструкції, та всіх пов'язаних переглядів застосовного сертифікаційного базису типу, включеного до сертифіката типу виробу. Зміни, що відповідають одному із таких критеріїв, автоматично вважаються значними:

(i) не зберігаються загальна конфігурація та принципи побудови; або
(ii) не залишаються чинними припущення, що використовувалися для сертифікації виробу, який має бути зміненим;

2) компетентний орган не вважає, що будь-яка зона, система, компонент або обладнання знаходяться під впливом зміни;

3) компетентний орган вважає, що доведення відповідності для будь-якої

зони, системи, компонента або обладнання (які знаходяться під впливом зміни) нормам льотної придатності, зазначеним у пункті (а), не сприяло б істотному підвищенню рівня безпеки зміненого виробу або було б недоцільним.

(с) Зарезервовано.

(d) Якщо компетентний орган вважає, що норми льотної придатності, чинні на дату подання заявки на схвалення зміни, не забезпечують прийнятних стандартів щодо запропонованої зміни, заявник також має доводити відповідність будь-яким спеціальним умовам (що встановлюються відповідно до положень параграфу 21.A.16В цих Правил) та поправкам до них, щоб забезпечити рівень безпеки, еквівалентний встановленому у нормах льотної придатності, чинних на дату подання заявки на схвалення зміни.

(е) Зарезервовано.

(f) Якщо заявник обирає доведення відповідності вимогам льотної придатності, отриманим від поправки до норм льотної придатності, яка набула чинності після реєстрації заявки на схвалення зміни до сертифіката типу, він має також довести відповідність будь-якій іншій вимозі льотної придатності, яку компетентний орган вважає безпосередньо пов'язаною.

21.A.103. Видача схвалення

(а) Заявник може отримати схвалення головної зміни типової конструкції, що видається компетентним органом, після:

- 1) подання заяви, про яку йдеться у пункті 21.A.20(d) цих Правил; та
- 2) доведення того, що:

(i) змінений виріб відповідає застосовним нормам льотної придатності та вимогам захисту довкілля (де застосовується), як зазначено у параграфі 21.A.101 цих Правил;

(ii) будь-які умови льотної придатності, що не дотримуються, компенсуються за рахунок умов, які забезпечують еквівалентний рівень безпеки; та

(iii) жодна особливість чи характеристика не роблять цей виріб небезпечним для використання, щодо якого необхідна сертифікація.

(b) Незначна зміна типової конструкції має схвалюватися згідно з положеннями параграфу 21.A.95 цих Правил лише тоді, коли продемонстровано відповідність зміненого виробу застосовним нормам льотної придатності (як зазначено у параграфі 21.A.101 цих Правил).

21.A.105. Зберігання документації

(a) Для кожної зміни вся відповідна інформація щодо конструкції, креслення та звіти з випробувань, включаючи звітні матеріали щодо перевірки зміненого виробу, який проходив випробування, мають знаходитися у заявника і надаватися компетентному органу на його вимогу. Все це має зберігатися з метою надання інформації, необхідної для забезпечення підтримання льотної придатності та доведення відповідності застосовним вимогам захисту довкілля (де застосовується) зміненого виробу.

(b) Якщо інше не визначено компетентним органом, звітні матеріали повинні зберігатися щонайменше два роки після припинення обслуговування останнього повітряного судна сертифікованого типу.

21.A.107. Інструкції з підтримання льотної придатності

(a) Утримувач схвалення незначної зміни типової конструкції має надавати щонайменше один комплект пов'язаних змін до інструкцій (якщо такі існують) з підтримання льотної придатності виробу (які розроблені відповідно до застосовного сертифікаційного базису типу), до якого впроваджується незначна зміна, кожній відомій організації, що експлуатує одне або кілька повітряних суден, двигунів або повітряних гвинтів (яких стосується ця незначна зміна) під час їх поставки або після видачі першого сертифіката льотної придатності для відповідного повітряного судна (залежно від того, що настане пізніше) та надалі надавати ці зміни до інструкцій на вимогу будь-якій іншій експлуатуючій організації, якій необхідно дотримуватися будь-яких положень цих інструкцій.

(b) Крім того, інформація щодо змін, внесених до раніше змінених інструкцій з підтримання льотної придатності, має надаватися всім організаціям, що експлуатують виріб, якого стосується ця незначна зміна, а

також на вимогу будь-якій іншій організації, якій необхідно дотримуватися будь-яких цих інструкцій.

21.A.109. Зобов’язання та UKRMPA маркування

Утримувач схвалення незначної зміни типової конструкції має:

(a) Взяти на себе зобов’язання, встановлені у параграфах 21.A.4, 21.A.105, 21.A.107 цих Правил; та

(b) Визначати маркування, що включають літери UKRMPA (“Ukrainian Military Part Approval”–Українське військове схвалення компонента) згідно з положеннями пункту 21.A.804(a) цих Правил.

Глава Е – Додаткові сертифікати типу (військові)

21.A.111. Сфера застосування

У цій главі встановлюється процедура схвалення головних змін типової конструкції за процедурами видання додаткових сертифікатів типу, а також встановлюються зобов’язання і повноваження заявників на отримання та утримувачів таких сертифікатів.

21.A.112A. Прийнятність заявника

Будь-яка організація, яка довела або доводить свою здатність згідно з положеннями параграфу 21.A.112В цих Правил, може бути заявниками на отримання додаткового сертифіката типу відповідно до умов, встановлених у цій главі.

21.A.112В. Доведення здатності

(a) Будь-яка організація, що подає заявку на отримання додаткового сертифіката типу, має доводити свою здатність шляхом отримання MDOA, яке видається компетентним органом згідно з положеннями глави J цих Правил.

(b) Шляхом відступу від положень пункту (a) (як альтернативна процедура для доведення своєї здатності) заявник може звертатися до компетентного органу за угодою щодо використання процедур, які визначають особливу методику розроблення, ресурси та послідовність заходів, необхідних для дотримання вимог цієї глави.

(с) Шляхом відступу від положень пунктів (а) та (б) будь-яка державна організація, що подає заявку для отримання додаткового сертифіката типу, може доводити свою здатність, маючи чинну угоду, схвалену компетентним органом (відповідно до положень параграфу 21.А.2 цих Правил) з організацією розробника, яка має доступ до даних типової конструкції. В угоді має бути детально розписано, як саме делеговані повноваження на здійснення заходів та зобов'язання дають можливість державній організації (у співпраці з вищезазначеною організацією розробника) дотримуватися вимог глави J цих Правил, а також доводити відповідність вимогам параграфу 21.А.118А цих Правил.

21.А.113. Заявка на отримання додаткового сертифіката типу

(а) Заявка на отримання додаткового сертифіката типу має робитися за формою та у спосіб, встановлені компетентним органом.

(б) Заявка на отримання додаткового сертифіката типу має містити усі описи та ідентифікацію згідно з положеннями параграфу 21.А.93 цих Правил. Крім того, така заявка має містити підтвердження, що інформація, на якій ґрунтується ідентифікація, є достатньою, або за рахунок використання власних можливостей заявника, або можливостей утримувача сертифіката типу (за угодою з ним).

21.А.114. Доведення відповідності

Будь-який заявник на отримання додаткового сертифіката типу має дотримуватися положень параграфу 21.А.97 цих Правил та відповідати за внесення будь-яких змін до виробу.

21.А.115. Видача додаткового сертифіката типу

Заявник може отримати додатковий сертифікат типу, що видається компетентним органом, після:

- (а) доведення відповідності вимогам пункту 21.А.103(а) цих Правил;
- (б) доведення своєї здатності згідно з положеннями параграфу 21.А.112В цих Правил;
- (с) укладання заявником угоди з утримувачем сертифіката типу (відповідно до положень пункту 21.А.113(б) цих Правил) та наявності:
 - 1) повідомлення утримувача сертифіката типу, що він не має технічних

заперечень щодо інформації, наданої згідно з положеннями параграфа 21.A.93 цих Правил; та

2) згоди утримувача сертифіката типу співпрацювати з утримувачем додаткового сертифіката типу, щоб забезпечити виконання усіх зобов'язань щодо підтримання льотної придатності зміненого виробу через дотримання положень параграфів 21.A.44 та 21.A.118A цих Правил.

21.A.116. Передавання

Додатковий сертифікат типу може передаватися лише організації, що довела свою здатність відповідати критеріям параграфа 21.A.112B цих Правил та здатна взяти на себе зобов'язання згідно з положеннями параграфа 21.A.118A цих Правил.

21.A.117. Зміни до модифікованих виробів, що охоплені додатковим сертифікатом типу

(a) Незначні зміни до таких модифікованих виробів, що охоплені додатковим сертифікатом типу, мають класифікуватися та схвалюватися згідно з положеннями глави D цих Правил.

(b) Кожна головна зміна до таких модифікованих виробів, що охоплені додатковим сертифікатом типу, має схвалюватися виданням окремого додаткового сертифіката типу згідно з положеннями цієї глави.

(c) Шляхом відступу від положень пункту (b) головна зміна до таких модифікованих виробів (що охоплені додатковим сертифікатом типу), яка надається на розгляд безпосередньо утримувачем цього додаткового сертифіката типу, може схвалюватися як зміна до існуючого додаткового сертифіката типу.

21.A.118A. Зобов'язання та UKRMPA маркування

Кожен утримувач додаткового сертифіката типу має:

(a) Взяти на себе зобов'язання:

1) встановлені у параграфах 21.A.3A, 21.A.3B, 21.A.4, 21.A.105, 21.A.119 та 21.A.120 цих Правил;

2) співпрацювати з утримувачем сертифіката типу згідно з положеннями підпункту 21.A.115(c)(2) цих Правил та з цією метою підтримувати відповідність критеріям, наведеним у параграфі 21.A.112B цих Правил.

(b) Визначати маркування, що включають літери UKRMPA, згідно з положеннями пункту 21.A.804(a) цих Правил.

21.A.118В. Строк дії та чинність

(a) Додатковий сертифікат типу має видаватися на необмежений строк. Він має залишатися чинним за умови, що:

- 1) утримувач продовжує відповідати цим Правилам; та
- 2) сертифікат не здається або не скасовується відповідно до застосовних адміністративних процедур, встановлених компетентним органом.

(b) Після здачі або скасування додатковий сертифікат типу має бути повернуто до компетентного органу.

(c) Утримувач додаткового сертифіката типу має негайно інформувати компетентний орган, якщо він більше не здатний виконувати обов'язки утримувача додаткового сертифіката типу (що визначені цими Правилами) щодо одного або декількох типів виробу. У такому разі він має надавати доступ компетентному органу до всієї необхідної інформації, щоб у подальшому забезпечувати підтримання льотної придатності типової конструкції виробів, яких це стосується.

21.A.119. Керівництва

Утримувач додаткового сертифіката типу має розробляти, зберігати та оновлювати оригінали змін до керівництв, які вимагаються для виробу застосовним сертифікаційним базисом типу та вимогами захисту довкілля (де застосовується), що є необхідним для відображення змін, упроваджених відповідно до додаткового сертифіката типу, і надання копій цих керівництв на вимогу компетентного органу.

21.A.120. Інструкції з підтримання льотної придатності

(a) Утримувач додаткового сертифіката типу на повітряне судно, двигун або повітряний гвинт має надавати щонайменше один комплект пов'язаних змін до інструкцій з підтримання льотної придатності (що розроблені відповідно до застосовного сертифікаційного базису типу) кожній організації, що експлуатує одне або кілька повітряних суден, двигунів або повітряних гвинтів (яких стосуються особливості, пов'язані з додатковим сертифікатом типу) під час їх поставки або після видачі першого сертифіката льотної

придатності для відповідного повітряного судна (залежно від того, що настане пізніше) та надалі надавати ці зміни до інструкцій на вимогу будь-якій іншій експлуатуючій організації, якій необхідно дотримуватися будь-яких положень цих інструкцій. Допускається відсутність (під час введення виробу в експлуатацію) деяких змін до керівництв або до частини інструкцій з підтримання льотної придатності, щодо капітального ремонту або інших великих за обсягом форм технічного обслуговування, але вони мають бути наявними, перш ніж будь-який виріб досягне відповідного строку служби чи напрацювання, яке вимірюється в льотних годинах та/або циклах.

(b) Інформація щодо змін, внесених до раніше змінених інструкцій з підтримання льотної придатності, має бути доступною для всіх організацій, що експлуатують виріб, якого стосується цей додатковий сертифікат типу, а також має надаватися на вимогу будь-якій іншій організації, якій необхідно дотримуватися будь-яких цих інструкцій. Компетентному органу має надаватися програма, що демонструє, як саме надаються експлуатуючим організаціям зміни, внесені до раніше змінених інструкцій з підтримання льотної придатності.

Глава F – Виробництво без схвалення (військового) організації виробника

21.A.121. Сфера застосування

(a) У цій главі встановлюється процедура доведення відповідності застосовним даним з розробки виробу, компонента та обладнання, які передбачається виготовляти без отримання схвалення організації виробника відповідно до положень глави G цих Правил.

(b) У цій главі встановлюються правила, що визначають зобов'язання виробнику виробу, компонента або обладнання, які виготовляються відповідно до положень цієї глави.

21.A.122. Прийнятність заявника

Будь-яка організація може застосовувати доведення відповідності

окремих виробів, компонентів або обладнання відповідно до положень цієї глави, якщо вона:

- (a) є утримувачем або подала заявку на отримання схвалення, що охоплює конструкцію такого виробу, компонента або обладнання; або
- (b) забезпечила задовільну взаємодію між виробництвом та розробкою через відповідну угоду із заявником на схвалення такої конструкції або його утримувачем.

21.A.124. Заявка

(a) Кожна заявка на отримання дозволу для доведення відповідності окремих виробів, компонентів та обладнання відповідно до положень цієї глави має робитися за формою та у спосіб, встановлені компетентним органом.

(b) Така заявка має містити:

- 1) дані, які підтверджують обґрунтованість та демонструють, що:
 - (i) видача схвалення організації виробника відповідно до положень глави G була б недоречною; або
 - (ii) сертифікація або схвалення виробу, компонента або обладнання відповідно до положень цієї глави необхідні під час очікування видачі схвалення організації виробника згідно з положеннями глави G цих Правил;
- 2) короткий зміст інформації, що вимагається у пункті 21.A.125A(b) цих Правил.

21.A.125A. Видача схвального листа

Заявник може отримувати схвальний лист, що видається компетентним органом, та який надає дозвіл на доведення відповідності окремих виробів, компонентів та обладнання згідно з положеннями цієї глави, після:

- (a) встановлення системи контролю виробництва, яка забезпечує, що кожен виріб, компонент або обладнання відповідають застосовним даним з розробки та знаходяться у стані, придатному для безпечної експлуатації;
- (b) надання керівництва, що містить:
 - 1) опис системи контролю виробництва, що вимагається в пункті (a);
 - 2) методику прийняття рішень у системі контролю виробництва;
 - 3) опис випробувань (що вимагаються в параграфах 21.A.127 та 21.A.128

цих Правил), прізвища осіб, уповноважених для виконання вимог, зазначених у пункті 21.A130(a) цих Правил;

(с) доведення здатності надавати допомогу відповідно до положень параграфу 21.A.3A та пункту 21.A.129(d) цих Правил.

21.A.125B. Невідповідності

(а) Якщо виявляються об'єктивні ознаки невідповідності утримувача схвального листа застосовним вимогам цих Правил, невідповідності (які вимагають від утримувача схвального листа негайних заходів) мають класифікуватися так:

1) невідповідність першого рівня – будь-яка невідповідність положенням цих Правил, що може призвести до неконтрольованої невідповідності застосовним даним з розробки та може впливати на безпеку повітряного судна;

2) невідповідність другого рівня – будь-яка невідповідність положенням цих Правил, що не класифікується як невідповідність першого рівня.

(б) Невідповідність третього рівня – будь-яке відхилення, що за об'єктивними ознаками ідентифікується таким, що містить потенційні проблеми, які можуть призвести до невідповідності згідно з положеннями пункту (а).

(с) Згідно з положеннями параграфу 21.B.125 цих Правил, після отримання повідомлення про невідповідності:

1) у разі невідповідності першого рівня утримувач схвального листа має представляти коригувальні заходи, прийнятні для компетентного органу, протягом періоду, що не перевищує 21 робочий день від дати письмового підтвердження повідомлення про невідповідність;

2) у разі невідповідності другого рівня тривалість періоду коригувальних заходів, який дозволяє компетентний орган, має відповідати характеру невідповідності, але в будь-якому разі спочатку не має перевищувати трьох місяців. За певних обставин та з урахуванням характеру невідповідності компетентний орган може подовжувати тримісячний період за умови наявності задовільного плану коригувальних заходів, узгоджених з компетентним органом;

3) невідповідності третього рівня не вимагають від утримувача схвального листа негайних заходів. За потреби, компетентний орган може вказати строк виконання.

(d) У разі невідповідностей першого або другого рівня схвальний лист може підлягати частковому або повному обмеженню, призупиненню його дії або скасуванню відповідно до положень параграфа 21.B.145 цих Правил. Утримувач схвального листа має своєчасно надавати підтвердження про отримання повідомлення щодо обмеження, призупинення або скасування схвального листа.

21.A.125C. Строк дії та чинність

(a) Схвальний лист має видаватися на обмежений строк, який не перевищує одного року, або на строк, погоджений із компетентним органом. Він має залишатися чинним, доки:

1) утримувач схвального листа не втратить спроможності доводити відповідність застосовним вимогам цієї глави; або

2) немає ознак того, що виробник не здатний зберігати задовільний контроль за виготовленням виробів, компонентів або обладнання відповідно до дозволу; або

3) виробник продовжує відповідати вимогам параграфа 21.A.122 цих Правил; або

4) схвальний лист не був зданий чи скасований згідно з положеннями параграфа 21.B.145 цих Правил або не закінчився строк його чинності.

(b) Після здачі, скасування або закінчення строку чинності схвальний лист має бути повернутий до компетентного органу.

21.A.126. Система контролю виробництва

(a) Система контролю виробництва, що вимагається відповідно до положень пункту 21.A.125A(a) цих Правил, має надавати методику для визначення того, що:

1) матеріали, що надходять, та закуплені чи виготовлені субпідрядниками компоненти (які використовуються на кінцевому виробі) є такими, як зазначено в застосовних даних з розробки;

2) матеріали, що надходять, та закуплені або виготовлені субпідрядниками компоненти належним чином ідентифікуються;

3) процеси, технології виготовлення та проведення складальних робіт (що впливають на якість та безпеку кінцевого виробу) виконуються згідно з технічними умовами, схваленими компетентним органом;

4) зміни конструкції (включаючи заміщення матеріалів) схвалені відповідно до положень глав D або E та перевірені перед їх застосуванням на кінцевому виробі.

(b) Система контролю виробництва, яка вимагається в пункті 21.A.125A(a) цих Правил, має також забезпечувати таке:

1) перевірку компонентів на відповідність застосовним даним з розробки на різних етапах процесу виробництва, коли можна зробити безпомилкове визначення;

2) зберігання відповідним чином і належну захищеність матеріалів щодо яких існує можливість пошкодження чи псування;

3) легку доступність і використання (за потребою) чинних креслень з розробки для персоналу, задіяного у виготовленні та перевірках;

4) відокремлення та ідентифікацію відбракованих матеріалів та компонентів так, щоб виключити їх установлення на кінцевому виробі;

5) застосування схваленої процедури перегляду розробки і виготовлення, щоб розглядати можливість установлення на кінцевому виробі матеріалів та компонентів, що утримуються відокремлено внаслідок їх відхилення від даних з розробки або технічних умов. Матеріали та компоненти, визначені за цією процедурою придатними до застосування, у разі потреби їх доробки або ремонту має бути належно ідентифіковано та повторно перевірено. Відбраковані за цією процедурою матеріали та компоненти має бути позначено та вилучено для запобігання установленню на готовому виробі;

б) використання звітних матеріалів (представлених відповідно до системи контролю виробництва), ідентифікація їх з готовим виробом або компонентом (за можливості) та зберігання виробником для того, щоб надавати інформацію, необхідну для забезпечення підтримання льотної придатності виробу.

21.A.127. Випробування: повітряне судно

(a) Кожен виробник повітряного судна, виготовленого відповідно до положень цієї глави, має встановлювати схвалену процедуру виробничих наземних та льотних випробувань і форми контролю та згідно з цими формами (як засіб встановлення його відповідності вимогам пункту 21.A.125A(a) цих Правил) проводити випробування кожного виготовленого повітряного судна.

(b) Кожна процедура виробничого випробування має включати таке:

- 1) перевірку пілотажних характеристик;
- 2) перевірку льотно-технічних характеристик (з використанням звичайних приладів повітряного судна);
- 3) перевірку належного функціонування всього обладнання та систем повітряного судна;
- 4) визначення належного маркування всіх приладів та встановлення всіх табличок і льотних інструкцій (що вимагаються) після проведення випробувань;
- 5) перевірку експлуатаційних характеристик повітряного судна на землі;
- 6) перевірку будь-яких інших питань щодо повітряного судна, що проходить випробування.

21.A.128. Випробування: двигуни та повітряні гвинти

Кожен виробник двигунів або повітряних гвинтів, виготовлених відповідно до положень цієї глави, має проводити прийнятні функціональні випробування на кожному двигуні або повітряному гвинті (як зазначено у документах утримувача сертифіката типу), щоб визначати їх належне функціонування у всьому експлуатаційному діапазоні, для якого вони сертифіковані. Випробування проводяться як засіб встановлення відповідності двигунів або повітряних гвинтів вимогам пункту 21.A.125A(a) цих Правил.

21.A.129. Зобов'язання виробника

Кожен виробник виробу, компонента або обладнання, що виготовляються відповідно до положень цієї глави, має:

- (a) забезпечувати доступність до кожного виробу, компонента або

обладнання для перевірки компетентним органом;

(b) зберігати за місцем виробництва технічні дані та креслення, необхідні для визначення відповідності виробу застосовним даним з розробки;

(c) підтримувати систему контролю виробництва, яка гарантує, що кожний виріб відповідає застосовним даним з розробки та знаходиться в стані для безпечної експлуатації;

(d) надавати допомогу утримувачу сертифіката типу (обмеженого сертифіката типу) або схвалення конструкції у вирішенні питань щодо проведення будь-яких заходів з підтримання льотної придатності, які пов'язані з виготовленими виробами, компонентами або обладнанням;

(e) встановлювати (в інтересах безпеки) систему звітності щодо внутрішніх подій та забезпечувати її функціонування для сприяння збиранню та оцінюванню повідомлень про події (з метою виявлення несприятливих тенденцій або усунення недоліків) та отримувати інформацію щодо зафіксованих подій. Ця система має включати аналіз відповідної інформації (яка стосується подій) та оприлюднення інформації за результатами його проведення;

(f) 1) повідомляти утримувача сертифіката типу (обмеженого сертифіката типу) або схвалення конструкції про усі випадки, коли у виготовлених ним виробках, компонентах або обладнанні з часом виявляються відхилення від застосовних даних з розробки, та проводити разом з ним дослідження, щоб виявляти ті відхилення, які можуть призвести до небезпечного стану;

2) повідомляти компетентний орган про відхилення, які можуть призвести до небезпечного стану, виявленого згідно з положеннями підпункту (1). Такі повідомлення мають робитися за формою та у спосіб, встановлені компетентним органом відповідно до положень підпункту 21.A.3A(b)(2) цих Правил, або бути схвалені компетентним органом;

3) якщо виробник є постачальником для іншої організації виробника, повідомляти її про усі випадки, коли він з часом виявив можливість відхилень від застосовних даних з розробки у виготовлених для неї виробках, компонентах або обладнанні.

21.A.130. Заява про відповідність

(a) Кожен виробник виробу, компонента або обладнання (виготовлених відповідно до положень цієї глави) має підготувати заяву про відповідність для готового повітряного судна за Формою EMAR Form 52 або за Формою EMAR Form 1 для інших виробів, компонентів або обладнання. Таку заяву має підписати уповноважена особа організації виробника.

(b) Заява про відповідність має передбачати:

1) для кожного виробу, компонента або обладнання – заяву, що виріб, компонент або обладнання відповідають схваленим даним з розробки та знаходяться у стані, придатному для безпечної експлуатації; та

2) для кожного повітряного судна – заяву, що на повітряному судні проведено перевірки на землі та в польоті згідно з положеннями пункту 21.A.127(a) цих Правил; та

3) для кожного двигуна або повітряного гвинта – заяву про проведені виробником остаточні функціональні випробування двигуна або повітряного гвинта згідно з положеннями параграфу 21.A.128 цих Правил; та

4) додатково для двигунів – заяву, що готовий двигун відповідає застосовним (на дату виготовлення двигуна) вимогам до емісії (де застосовується).

(c) Кожен виробник такого виробу, компонента або обладнання має представляти поточну заяву про відповідність для підтвердження компетентним органом:

1) під час первісного передавання ним прав власності на такий виріб, компонент або обладнання; або

2) під час подання заявки на первісну видачу сертифіката льотної придатності повітряного судна; або

3) під час подання заявки на первісну видачу версії документа про льотну придатність для двигуна, повітряного гвинта, компонента або обладнання.

(d) Компетентний орган має затверджувати своїм підписом заяву про відповідність (якщо переконається після перевірки), що виріб, компонент або обладнання відповідають застосовним даним із розробки та знаходяться в стані,

придатному для безпечної експлуатації.

Глава G – Схвалення (військове) організації виробника (Military Production Organisation Approval – MPOA)

21.A.131. Сфера застосування

У цій главі встановлюються:

(a) процедура видачі схвалення (військового) організації виробника (далі – MPOA) для організації виробника, що доводить відповідність виробів, компонентів та обладнання застосовним даним із розробки;

(b) правила, що визначають зобов'язання та повноваження заявників на отримання таких схвалень та їх утримувачів.

21.A.133. Прийнятність заявника

Будь-яка організація може бути заявниками на отримання схвалення відповідно до положень цієї глави.

Заявник має:

(a) обґрунтовувати, що для визначеного обсягу робіт схвалення згідно з цією главою є прийнятним, щоб доводити відповідність конкретній конструкції; та

(b) бути утримувачем схвалення цієї конкретної конструкції або подавати заявку на його отримання; або

(c) забезпечувати (через відповідну угоду із заявником на отримання схвалення цієї конкретної конструкції або його утримувачем) задовільну взаємодію між виробництвом та розробкою.

21.A.134. Заявка

Кожна заявка на отримання схвалення організації виробника має робитися для надання компетентному органу за формою і у спосіб, що ним встановлені, та має містити короткий зміст інформації (яка вимагається у параграфі 21.A.143 цих Правил) і необхідні умови схвалення, що видаються відповідно до параграфа 21.A.151 цих Правил.

21.A.135. Видача схвалення організації виробника

Організація може отримати схвалення організації виробника, що видається компетентним органом, після доведення відповідності застосовним вимогам згідно з положеннями цієї глави.

21.A.139. Система якості

(а) Організація виробника має довести, що вона встановила та здатна забезпечувати функціонування системи якості. Система якості має бути документально закріпленою.

Ця система якості має бути такою, щоб організація могла гарантувати, що кожний виріб, компонент або обладнання, виготовлені організацією або її партнерами, або що надходять від сторонніх організацій, або поставлені їм за договором субпідряду, відповідають застосовним даним із розробки та знаходяться у стані, придатному для безпечної експлуатації, і так здійснювати повноваження, викладені у параграфі 21.A.163 цих Правил.

(b) Система якості має містити:

1) залежно від обсягу схвалення, процедури контролю за:

(i) процесами видачі, схвалення або зміни документів;

(ii) виконанням аудиту і контролю оцінювання постачальника та субпідрядника;

(iii) виконанням перевірки виробів, компонентів, матеріалів та обладнання (які надходять, включаючи поставки нової продукції або такої, що використовувалася покупцями виробів) на відповідність застосовним даним з розробки;

(iv) процесами ідентифікації та відстежуваності;

(v) виконанням технологічних процесів;

(vi) виконанням перевірок та випробувань, включаючи виробничі льотні випробування;

(vii) виконанням калібрування інструменту, шаблонів та випробувального обладнання;

(viii) виконанням контролю щодо невідповідності продукції вимогам;

(ix) процесами взаємодії із заявником на отримання чи утримувачем схвалення конструкції з питань льотної придатності;

- (x) процесами оформлення та збереження звітних матеріалів;
- (xi) процесами визначення компетентності та кваліфікації персоналу;
- (xii) процесами видачі дозволу на використання документів щодо льотної придатності;
- (xiii) процесами виконання вантажно-розвантажувальних робіт, зберігання та пакування;
- (xiv) процесами проведення внутрішніх аудитів якості та аналізу результатів коригувальних заходів;
- (xv) роботами, що виконуються в межах умов схвалення у будь-якому іншому місці, ніж на схвалених виробничих об'єктах;
- (xvi) роботами, що виконуються після завершення виробництва, але до поставки, для підтримання повітряного судна у стані, придатному для безпечної експлуатації;
- (xvii) процесами видачі дозволів (військових) на виконання польотів та схвалення пов'язаних умов польоту.

Процедури контролю мають містити конкретні положення для будь-яких суттєво важливих компонентів;

2) незалежну функцію забезпечення якості, що відстежує відповідність документально закріпленим процедурам системи якості та їх достатність. Це відстеження має включати систему оцінки роботи для особи або групи осіб (про яких ідеться у підпункті 21.A.145(c)(2) цих Правил) і в кінцевому підсумку для керівника (про якого йдеться в підпункті 21.A.145(c)(1) цих Правил), щоб забезпечувати (за потреби) проведення коригувальних заходів.

21.A.143. Керівництво організації виробника (Production Organisation Exposition (POE))

(a) Організація має надавати компетентному органу Керівництво організації виробника (далі – POE), яке містить таку інформацію:

1) заяву, підписану відповідальним керівником, яка підтверджує, що POE та будь-які пов'язані з ним керівництва, які визначають відповідність схваленої організації цій главі, будуть виконуватися у будь-який час;

2) посаду (посади) та прізвища керівників згідно з підпунктом

21.A.145(c)(2) цих Правил, схвалені компетентним органом;

3) обов'язки та відповідальність керівників, як вимагається у підпункті 21.A.145(c)(2) цих Правил, включаючи питання, щодо яких вони можуть безпосередньо звертатися до компетентного органу від імені організації;

4) організаційну схему, що демонструє пов'язані ланцюжки відповідальності керівників (як вимагається у підпунктах 21.A.145(c)(1) та (2) цих Правил);

5) перелік персоналу, задіяного у заходах щодо сертифікації, про який ідеться у пункті 21.A.145(d) цих Правил;

6) загальний опис людських ресурсів;

7) загальний опис виробничих об'єктів, адреси місць розташування яких зазначено в сертифікаті схвалення організації виробника;

8) загальний опис обсягу робіт організації виробника, що відповідає умовам схвалення;

9) процедуру повідомлення компетентному органу про організаційні зміни;

10) процедуру внесення поправок до РОЕ;

11) опис системи якості та процедур (як вимагається у підпункті 21.A.139(b)(1) цих Правил);

12) перелік сторонніх організацій (про які йдеться у пункті 21.A.139(a) цих Правил).

(b) До РОЕ мають вноситися поправки (за потреби), щоб воно постійно залишалось своєчасно оновленим описом організації, а копії будь-яких поправок мають надаватися компетентному органу.

21.A.145. Вимоги для схвалення

На підставі інформації, наданої відповідно до параграфа 21.A.143 цих Правил, організація виробника має довести, що:

(a) щодо загальних вимог схвалення, виробничих об'єктів, умов роботи, обладнання й інструменту, процесів та пов'язаних з ними матеріалів, чисельності та компетентності персоналу, загальної організації вона є придатною, щоб виконувати зобов'язання згідно з параграфом 21.A.165 цих

Правил;

(b) щодо всіх необхідних даних, пов'язаних з льотною придатністю:

1) вона отримує такі дані від компетентного органу та від утримувача або заявника на отримання сертифіката типу (обмеженого сертифіката типу) або схвалення конструкції, щоб визначати відповідність застосовним даним з розробки;

2) вона встановила процедуру, що забезпечує включення належним чином даних щодо льотної придатності до її виробничих даних; та

3) такі дані постійно оновлюються та є доступними для всього персоналу, якому потрібен доступ до таких даних, щоб виконувати свої обов'язки;

(c) щодо керівництва та персоналу:

1) призначений керівник є підзвітним компетентному органу. Його відповідальність в організації має полягати в забезпеченні того, щоб вся продукція виготовлялася за необхідними стандартами і щоб сама організація постійно відповідала даним та процедурам, визначеним у РОЕ (про яке йдеться у параграфі 21.A.143 цих Правил);

2) призначені особа або група осіб, які забезпечують відповідність організації цим Правилам, визначаються разом з обсягом своїх повноважень. Такі особи мають працювати під безпосереднім керівництвом відповідального керівника (про якого йдеться в підпункті (1)). Призначені особи мають бути здатними продемонструвати відповідні знання, кваліфікацію та досвід, щоб виконувати свої обов'язки;

3) персоналу всіх рівнів надано відповідні повноваження для виконання покладених на них обов'язків та в організації є повна і ефективна взаємодія в питаннях, щодо льотної придатності;

(d) щодо персоналу, задіяного у заходах щодо сертифікації, який уповноважений організацією виробника підписувати документи, що видаються відповідно до параграфа 21.A.163 цих Правил (з урахуванням обсягу або умов схвалення):

1) знання, кваліфікація (включаючи інші функції в організації) та досвід персоналу, задіяного у заходах щодо сертифікації, є достатніми, щоб

виконувати покладені на них обов'язки;

2) вона (організація) веде облік усього персоналу, задіяного у заходах щодо сертифікації, який має містити детальну інформацію про обсяг їх повноважень;

3) персоналу, задіяному у заходах щодо сертифікації, надаються документи, що підтверджують обсяг його повноважень.

21.A.147. Зміни схваленої організації виробника

(а) Після видачі схвалення організації виробника кожна зміна схваленої організації виробника, що є значною для доведення відповідності або для льотної придатності виробу, компонента чи обладнання, зокрема зміни системи якості, має схвалюватися компетентним органом. Заявка для схвалення має подаватися в письмовій формі компетентному органу і (до впровадження зміни) організація має довести компетентному органу, що буде підтримуватися її відповідність положенням цієї глави.

(б) Компетентний орган має встановлювати такі умови, за яких (схвалена відповідно до положень цієї глави) організація виробника може працювати під час таких змін, доки компетентний орган не визначить, що схвалення має бути призупинено.

21.A.148. Зміна місць розташування

Зміна місць розташування виробничих об'єктів схваленої організації виробника має вважатися значною і тому мають виконуватися вимоги, що зазначені у параграфі 21.A.147 цих Правил.

21.A.149. Передавання

За винятком випадків змін прав власності, що вважаються значними у контексті параграфа 21.A.147 цих Правил, схвалення організації виробника не передається.

21.A.151. Умови схвалення

Умови схвалення мають визначати обсяг робіт, вироби або категорії компонентів і обладнання щодо яких утримувач може здійснювати повноваження відповідно до положень параграфа 21.A.163 цих Правил. Ці

умови мають видаватися як частина схвалення організації виробника.

21.A.153. Зміни умов схвалення

Кожна зміна умов схвалення має схвалюватися компетентним органом. Заявка на внесення зміни в умови схвалення має робитися за формою та у спосіб, встановлені компетентним органом. Заявник має відповідати застосовним вимогам цієї глави.

21.A.157. Обстеження

Організація виробника має вживати заходів, які дозволять компетентному органу проводити будь-які обстеження, в тому числі у партнерів та субпідрядників, що необхідно для визначення та підтримання її відповідності застосовним вимогам цієї глави.

21.A.158. Невідповідності

(а) Якщо виявляються об'єктивні ознаки невідповідності утримувача схвалення організації виробника застосовним вимогам цих Правил, невідповідності (які вимагають від утримувача схвального листа негайних заходів) мають класифікуватися так:

1) невідповідність першого рівня – будь-яка невідповідність положенням цих Правил, що може призвести до неконтрольованої невідповідності застосовним даним із розробки та може впливати на безпеку повітряного судна;

2) невідповідність другого рівня – будь-яка невідповідність положенням цих Правил, що не класифікується як невідповідність першого рівня.

(б) Невідповідність третього рівня – будь-яке відхилення, що за об'єктивними ознаками ідентифікується таким, що містить потенційні проблеми, які можуть призвести до невідповідності згідно з положеннями пункту (а).

(с) Після отримання повідомлення про невідповідності, виданого компетентним органом відповідно до положень параграфу 21.B.225:

1) у разі невідповідності першого рівня утримувач схвалення організації виробника має представляти коригувальні заходи, прийнятні для компетентного органу, протягом періоду, що не перевищує 21 робочий день від дати письмового підтвердження повідомлення про невідповідність;

2) у разі невідповідності другого рівня тривалість періоду коригувальних заходів, який дозволяє компетентний орган, має відповідати характеру невідповідності, але в будь-якому разі спочатку не має перевищувати трьох місяців. За певних обставин та з урахуванням характеру невідповідності компетентний орган може продовжувати тримісячний період за умови наявності задовільного плану коригувальних заходів, узгоджених з компетентним органом;

3) невідповідності третього рівня не вимагають від утримувача схвалення організації виробника негайних заходів. За потреби компетентний орган може вказати строк виконання.

(d) У разі невідповідностей першого або другого рівня, схвалення організації виробника може підлягати частковому або повному обмеженню, призупиненню його дії або скасуванню відповідно до положень параграфа 21.В.245. Утримувач схвалення організації виробника має своєчасно надавати підтвердження про отримання повідомлення щодо обмеження, призупинення дії або скасування схвалення організації виробника.

21.A.159. Строк дії та чинність

(a) Схвалення організації виробника може видаватися на обмежений строк. Воно має залишатися чинним, доки:

1) організація виробника не втратить спроможності доводити відповідність застосовним вимогам цієї глави; або

2) утримувач або будь-хто з його партнерів чи субпідрядників не перешкоджають компетентному органу проводити обстеження згідно з положеннями параграфа 21.A.157 цих Правил; або

3) немає ознак того, що організація виробника не здатна зберігати задовільного контролю за виготовленням виробів, компонентів або обладнання відповідно до схвалення; або

4) організація виробника відповідає вимогам параграфа 21.A.133 цих Правил; або

5) сертифікат не був зданий чи скасований згідно з положеннями параграфа 21.В.245 цих Правил; або

б) організація виробника в період, визначений компетентним органом, здійснювала діяльність, пов'язану з виробництвом, в обсязі умов схвалення.

(б) Після здачі або скасування сертифікат має бути повернутий до компетентного органу.

21.A.163. Повноваження

Згідно з умовами схвалення, виданими відповідно до положень параграфа 21.A.135 цих Правил, утримувач схвалення організації виробника може:

(а) здійснювати діяльність, пов'язану з виробництвом, відповідно до положень цих Правил;

(б) у разі з готовим повітряним судном після подання заяви про відповідність (Форма EMAR Form 52) (згідно з положеннями параграфа 21.A.174 цих Правил) отримувати сертифікат льотної придатності повітряного судна без додаткового підтвердження;

(с) у разі з іншими виробами, компонентами та обладнанням видавати сертифікати дозволеної передачі (Форма EMAR Form 1) (відповідно до положень параграфа 21.A.307 цих Правил) без додаткового підтвердження;

(д) здійснювати технічне обслуговування нового повітряного судна, яке ним виготовлено, та за результатами цього технічного обслуговування видавати сертифікат передачі до експлуатації (Форма EMAR Form 53); або

(е) відповідно до процедур, узгоджених з компетентним органом для виготовленого повітряного судна, та якщо організація виробника сама контролює (відповідно до МРОА конфігурацію повітряного судна) та засвідчує відповідність до схвалених умов розробки щодо виконання польотів, видавати дозвіл (військовий) на виконання польотів згідно з положеннями пункту 21.A.711(с) цих Правил, включаючи схвалення умов польоту (відповідно до положень пункту 21.A.710(б) цих Правил).

21.A.165. Зобов'язання утримувача

Утримувач схвалення організації виробника має:

(а) забезпечувати, щоб РОЕ (представлене згідно з положеннями параграфа 21.A.143 цих Правил) та документи, на які воно посилається,

використовувалися як основні робочі документи організації виробника;

(b) забезпечувати функціонування організації виробника відповідно до схвалених даних та процедур щодо схвалення організації виробника;

(c) 1) перш ніж подавати заяву про відповідність компетентному органу, визначати, що кожне готове повітряне судно відповідає типовій конструкції і знаходиться в стані, придатному для безпечної експлуатації; або

2) перш ніж видавати Форму EMAR Form 1 (яка засвідчує відповідність схваленим даним з розробки і стан, придатний для безпечної експлуатації), визначати, що інші вироби, компоненти або обладнання повністю готові і відповідають схваленим даним з розробки та перебувають у стані, придатному для безпечної експлуатації;

3) додатково для двигунів – подавати заяву, що готовий двигун відповідає застосовним на дату виготовлення двигуна вимогам до емісії (де застосовується);

4) перш ніж видавати Форму EMAR Form 1 (як сертифікат відповідності), визначати, що інші вироби, компоненти або обладнання відповідають застосовним даним;

(d) обліковувати усі дані щодо виконаних робіт;

(e) встановлювати (в інтересах безпеки) систему звітності щодо внутрішніх подій та забезпечувати її функціонування для сприяння збиранню та оцінюванню повідомлень про події (з метою виявлення несприятливих тенденцій або усунення недоліків) та отримувати інформацію щодо зафіксованих подій. Ця система має включати аналіз відповідної інформації (яка стосується подій) та оприлюднення інформації за результатами його проведення;

(f) 1) повідомляти утримувача сертифіката типу або схвалення конструкції про усі випадки виявлення у виробах, компонентах або обладнанні (виготовлених організацією виробника) можливих відхилень від застосовних даних з розробки, проводити разом з утримувачем сертифіката типу або схвалення конструкції дослідження, щоб виявити ті відхилення, які можуть призвести до небезпечного стану;

2) повідомляти компетентний орган про відхилення, які можуть призвести до небезпечного стану (ідентифікованого згідно з положеннями підпункту (1)). Такі повідомлення мають робитися за формою та у спосіб, встановлені компетентним органом (відповідно до положень підпункту 21.A.3A(b)(2) цих Правил) або схвалені компетентним органом;

3) якщо він є постачальником для іншої організації виробника, повідомляти її про усі випадки, коли він з часом у виготовлених для неї виробках, компонентах або обладнанні виявив можливість відхилень від застосовних даних з розробки;

(g) надавати допомогу утримувачу сертифіката типу або схвалення конструкції у вирішенні питань щодо проведення будь-яких заходів з підтримання льотної придатності, які пов'язані з виготовленими виробами, компонентами або обладнанням;

(h) встановлювати систему архівації, яка містить вимоги до своїх партнерів, постачальників і субпідрядників та забезпечує збереження даних, що використовувалися для обґрунтування відповідності виробів, компонентів або обладнання. Такі дані мають бути доступними для компетентного органу та зберігатися з метою надання інформації, необхідної для забезпечення підтримання льотної придатності виробів, компонентів або обладнання;

(i) якщо він відповідно до умов його схвалення видає сертифікат передачі до експлуатації, перш ніж його видавати має переконатися, що на кожному готовому повітряному судні виконано необхідне технічне обслуговування та що воно знаходиться у придатному для безпечної експлуатації стані;

(j) відповідно до повноважень (зазначених у пункті 21.A.163(e) цих Правил) визначати умови, згідно з якими може бути виданий дозвіл (військовий) на виконання польотів (де застосовується);

(k) відповідно до повноважень (зазначених у пункті 21.A.163(e) цих Правил) перед видачею дозволу (військового) на виконання польотів повітряного судна встановлювати відповідність положенням пунктів 21.A.711(c) та (e) цих Правил (де застосовується).

Глава Н – Сертифікати (військові) льотної придатності та обмежені сертифікати (військові) льотної придатності

21.А.171. Сфера застосування

У цій главі встановлюється процедура видачі сертифікатів льотної придатності.

21.А.172. Прийнятність заявника

Будь-яка організація (або її представник), на ім'я якої реєструється або буде зареєстроване повітряне судно в Реєстрі державних повітряних суден України, може бути заявником на отримання сертифіката льотної придатності або обмеженого сертифіката льотної придатності для цього повітряного судна відповідно до положень цієї глави.

21.А.173. Класифікація

Сертифікати льотної придатності мають класифікуватися так:

(а) сертифікати льотної придатності, що мають видаватися повітряним суднам:

1) що відповідають сертифікату типу, виданому згідно з положеннями цих Правил; або

2) що відповідають сертифікату типу, виданому Державною авіаційною службою України;

(б) обмежені сертифікати льотної придатності, що мають видаватися повітряним суднам:

1) що відповідають обмеженому сертифікату типу, виданому згідно з положеннями цих Правил; або

2) щодо яких компетентному органу доведено відповідність спеціальним вимогам льотної придатності, що забезпечують прийнятний рівень безпеки польотів.

21.А.174. Заявка

(а) Відповідно до положень параграфу 21.А.172 цих Правил заявка на отримання сертифіката льотної придатності має робитися за формою та у спосіб, встановлені компетентним органом.

(b) Кожна заявка на отримання сертифіката льотної придатності або обмеженого сертифіката льотної придатності має включати:

1) тип сертифіката льотної придатності, щодо якого вона надається;

2) щодо нового повітряного судна:

(i) заяву про відповідність:

видану відповідно до положень пункту 21.A.163(b) цих Правил; або

видану відповідно до положень параграфа 21.A.130 цих Правил та визнану компетентним органом; або

для імпортованого повітряного судна – будь-які прийнятні доказові матеріали, які підтверджують його відповідність типовій конструкції, що схвалена компетентним органом держави експортера;

(ii) інформацію щодо ваги та балансування повітряного судна разом із схемою завантаження;

(iii) льотне керівництво та будь-які інші керівництва, що вимагає компетентний орган;

3) щодо повітряного судна, що знаходилося в експлуатації:

(i) для такого, що походить з держави, яка застосовує EMAR, – сертифікат (військовий) перегляду льотної придатності, виданий відповідно до EMAR M;

(ii) для такого, що походить з іншої країни:

заяву компетентного органу держави, в якій повітряне судно є або було зареєстроване, яка відображає стан льотної придатності повітряного судна в її реєстрі на дату передавання;

інформацію щодо ваги та балансування повітряного судна разом зі схемою завантаження;

льотне керівництво та будь-які інші керівництва, що вимагає компетентний орган;

звітний матеріал у хронологічному порядку для встановлення стандартів виробництва, модифікації та технічного обслуговування повітряного судна, включаючи всі обмеження, пов'язані з обмеженим сертифікатом льотної придатності відповідно до положень пункту 21.B.327(c) цих Правил;

клопотання щодо видачі сертифіката льотної придатності або обмеженого сертифіката льотної придатності та сертифіката (військового) перегляду льотної придатності після оцінювання льотної придатності згідно з положеннями Правил підтримання льотної придатності авіаційної техніки державної авіації (Частина-МВ), затверджених наказом Міністерства оборони України від 23 грудня 2016 року № 714, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06 лютого 2017 року за № 160/30028.

(с) Якщо не узгоджено інше, заяви, про які йдеться у підпунктах (b)(2)(i) та (b)(3)(ii), мають видаватися не більше ніж за 60 днів до представлення повітряного судна компетентному органу.

21.A.175. Мова

Керівництва, стікери (таблички з інформацією для пасажирів, екіпажу по всьому повітряному судну), номенклатури (переліки, списки), маркування приладів, інша необхідна інформація, яка вимагається застосовними нормами льотної придатності, мають виконуватися українською та/або англійською мовами.

21.A.177. Поправки або зміни

Сертифікат льотної придатності може бути виправлений або змінений лише компетентним органом.

21.A.179. Передавання

(а) Коли змінюються права власності на повітряне судно:

1) якщо повітряне судно залишається в Реєстрі державних повітряних суден України, обмежений сертифікат льотної придатності, що відповідає тільки обмеженому сертифікату типу, або сертифікат льотної придатності передаються разом із повітряним судном;

2) якщо повітряне судно до передавання значилося в реєстрі держави, яка застосовує EМАR, обмежений сертифікат льотної придатності, що відповідає тільки обмеженому сертифікату типу, або сертифікат льотної придатності мають видаватися:

(i) після надання попереднього сертифіката льотної придатності та чинного сертифіката (військового) перегляду льотної придатності, виданого

відповідно до EMAR M; та

(ii) якщо задовольняються вимоги параграфу 21.A.175 цих Правил.

(b) Якщо змінилися права власності на повітряне судно, яке має обмежений сертифікат льотної придатності, що відповідає спеціальним вимогам льотної придатності (а не обмеженому сертифікату типу), за погодженням з компетентним органом сертифікат льотної придатності передається разом із повітряним судном (за умови, що воно залишається в Реєстрі державних повітряних суден України).

21.A.180. Перевірки

Утримувач сертифіката льотної придатності на вимогу компетентного органу має надавати доступ до повітряного судна, для якого виданий сертифікат льотної придатності.

21.A.181. Строк дії та чинність

(a) Сертифікат льотної придатності може видаватися на необмежений строк. Він має залишатися чинним за умови:

1) відповідності застосовній типовій конструкції, директивам льотної придатності та інструкціям з підтримання льотної придатності; та

2) що повітряне судно залишається в Реєстрі державних повітряних суден України;

3) що сертифікат типу або обмежений сертифікат типу (на підставі якого його було видано) не втратив чинності відповідно до положень параграфу 21.A.51 цих Правил; та

4) що сертифікат не здається або не скасовується компетентним органом.

b) Після здачі або скасування сертифікат має бути повернутий до компетентного органу.

21.A.182. Ідентифікація повітряного судна

Кожен заявник на отримання сертифіката льотної придатності відповідно до положень цієї глави має доводити, що його повітряне судно ідентифікується згідно з положеннями глави Q цих Правил.

Глава І – Сертифікати щодо шуму на місцевості (за потреби буде додано пізніше)

Глава J – Схвалення (військове) організації розробника (Military Design Organisation Approval – MDOA)

21.A.231. Сфера застосування

У цій главі встановлюються процедура схвалення організацій розробників та правила, що регулюють зобов'язання і повноваження заявників на отримання та утримувачів таких схваленень.

21.A.233. Прийнятність заявника

За рішенням компетентного органу будь-яка організація може бути заявником на отримання схвалення відповідно до положень цієї глави:

(a) відповідно до положень параграфів 21.A.14, 21.A.112В, 21.A.432В або 21.A.602В цих Правил; або

(b) для схвалення незначних змін або проектів незначних ремонтів, якщо робиться запит на отримання повноважень відповідно до положень параграфа 21.A.263 цих Правил.

21.A.234. Заявка

Кожна заявка на отримання схвалення організації розробника має робитися за формою та у спосіб, встановлені компетентним органом, або в інший прийнятний для компетентного органу спосіб. Заявка має містити короткий зміст Керівництва організації розробника та умови схвалення (що мають видаватися відповідно до вимог параграфа 21.A.251 цих Правил).

21.A.235. Видача схвалення (військового) організації розробника

Організація може отримувати схвалення організації розробника, яке видає компетентний орган, якщо вона довела відповідність застосовним вимогам (відповідно до положень цієї глави).

21.A.239. Система забезпечення розробки

(a) Організація розробника має доводити, що вона встановила та здатна

забезпечувати функціонування системи забезпечення розробки, щоб керувати процесами розробки виробів, компонентів, обладнання і змін конструкції, які охоплюються заявкою, та здійснювати технічний контроль за цими процесами. Система забезпечення розробки має бути такою, щоб надавати організації розробника можливості:

1) забезпечувати відповідність розробки виробів, компонентів і обладнання або змін конструкції чи її рішень щодо ремонту застосовним вимогам сертифікаційного базису типу та вимогам захисту довкілля (де застосовується); та

2) забезпечувати належне виконання своїх функцій відповідно до:

(i) положень цих Правил; та

(ii) умов схвалення, виданих відповідно до положень параграфу 21.A.251 цих Правил;

3) незалежно відстежувати відповідність документально закріпленим процедурам цієї системи та їх достатність. Це відстеження має включати систему оцінки роботи для особи або групи осіб, які відповідають за проведення коригувальних заходів.

(b) Система забезпечення розробки має включати функцію незалежної перевірки показників відповідності, на підставі яких організація подає заяви про відповідність та пов'язану документацію до компетентного органу.

(c) Організація розробника має визначати спосіб, у який система забезпечення розробки розглядає прийнятність розроблених партнерами або субпідрядниками компонентів чи обладнання, виконаних ними завдань згідно з методикою, яка надається їм в інструкціях.

21.A.243. Керівництво організації розробника (Design Organisation Exposition (DOE))

(a) Організація розробника має надавати компетентному органу Керівництво організації розробника (далі – DOE), в якому безпосередньо або через посилання описуються сама організація, відповідні процедури та вироби або зміни, які розробляються до них.

(b) Якщо будь-які компоненти або обладнання чи будь-які зміни виробів розробляються партнерами або субпідрядниками, DOE має містити положення щодо того, як саме організація розробника здатна гарантувати відповідність усіх цих компонентів та обладнання, що вимагається в пункті 21.A.239(b) цих Правил. За потреби обґрунтувати це положення, DOE має також містити (безпосередньо або через перехресні посилання) опис і інформацію про діяльність із розробки та організаційну структуру цих партнерів або субпідрядників.

(c) За потреби у Керівництво організації розробника мають вноситися поправки, щоб воно залишалося завжди оновленим, а копії поправок мають надаватися компетентному органу.

(d) Організація розробника має надавати інформацію щодо кваліфікації та досвіду керівного складу та інших осіб, які в організації відповідають за прийняття рішень, що впливають на льотну придатність та захист довкілля (де застосовується).

21.A.245. Вимоги для схвалення

Додатково до дотримання відповідності вимогам параграфу 21.A.239 цих Правил організація розробника на підставі інформації, яка надана відповідно до положень параграфу 21.A.243 цих Правил, має довести, що:

(a) усі технічні підрозділи достатньо укомплектовані досвідченим персоналом, якому надано відповідні повноваження, щоб бути здатним виконувати всі покладені на нього обов'язки, і що все це разом з приміщеннями, виробничими об'єктами та обладнанням є достатнім для досягнення поставлених завдань щодо питань льотної придатності та захисту довкілля (де застосовується) для виробу;

(b) існує повна та ефективна взаємодія між підрозділами та в їх межах щодо питань льотної придатності та захисту довкілля (де застосовується).

21.A.247. Зміни в системі забезпечення розробки

Після видачі схвалення організації розробника кожну зміну в системі

забезпечення розробки, що є значною щодо доведення відповідності виробу або вимогам льотної придатності, або вимогам захисту довкілля (де застосовується), має схвалювати компетентний орган. Заявка на схвалення має подаватися компетентному органу в письмовій формі. До впровадження зміни організація розробника має доводити компетентному органу (шляхом внесення запропонованих змін до DOE), що система забезпечення розробки відповідатиме положенням цієї глави і після впровадження зміни.

21.A.249. Передавання

За винятком випадків змін прав власності, що вважаються значними у контексті положень параграфу 21.A.247 цих Правил, схвалення організації розробника не передається.

21.A.251. Умови схвалення

Умови схвалення мають визначати види робіт з розробки, категорії виробів, компонентів та обладнання, щодо яких організація розробника отримує схвалення організації розробника, а також функції та завдання, які дозволяється організації виконувати щодо питань льотної придатності виробів. Для схвалення організації розробника, яке охоплює сертифікацію типу або MTSO схвалення для допоміжної силової установки (Auxiliary Power Unit (далі – APU)), умови схвалення додатково мають містити перелік виробів або APU. Ці умови мають видаватися як частина схвалення організації розробника.

21.A.253. Зміни умов схвалення

Кожну зміну умов схвалення має схвалювати компетентний орган. Заявка на внесення зміни до умов схвалення має робитися за формою та у спосіб, встановлені компетентним органом. Організація розробника має відповідати застосовним вимогам цієї глави.

21.A.257. Обстеження

(а) Організація розробника має вживати заходів, які дозволять компетентному органу проводити будь-які обстеження, в тому числі у

партнерів та субпідрядників, що необхідно для визначення відповідності застосовним вимогам цієї глави та її підтримання.

(b) Організація розробника має давати можливість компетентному органу переглядати будь-який звіт та проводити будь-який огляд і виконувати або спостерігати за будь-яким льотним або наземним випробуванням, необхідним для перевірки обґрунтованості заяв про відповідність, що подаються заявником згідно з положеннями пункту 21.A.239(b) цих Правил.

21.A.258. Невідповідності

(a) Якщо виявляються об'єктивні ознаки невідповідності утримувача схвалення організації розробника застосовним вимогам цих Правил, невідповідності (які вимагають від утримувача схвального листа негайних заходів) мають класифікуватися так:

1) невідповідність першого рівня – будь-яка невідповідність положенням цих Правил, що може призвести до неконтрольованої невідповідності застосовним вимогам та може впливати на безпеку повітряного судна;

2) невідповідність другого рівня – будь-яка невідповідність положенням цих Правил, що не класифікується як невідповідність першого рівня.

(b) Невідповідність третього рівня – будь-яке відхилення, що за об'єктивними ознаками ідентифікується таким, що містить потенційні проблеми, які можуть призвести до невідповідності згідно з положеннями пункту (a).

(c) Після отримання повідомлення про невідповідності згідно з застосовними адміністративними процедурами, встановленими компетентним органом:

1) у разі невідповідності першого рівня утримувач схвалення організації розробника має представляти коригувальні заходи, прийнятні для компетентного органу, протягом періоду, що не перевищує 21 робочий день від дати письмового підтвердження повідомлення про невідповідність;

2) у разі невідповідності другого рівня тривалість періоду коригувальних заходів, який дозволяє компетентний орган, має відповідати характеру

невідповідності, але в будь-якому разі спочатку не має перевищувати трьох місяців. За певних обставин та з урахуванням характеру невідповідності компетентний орган може подовжувати тримісячний період за умови наявності задовільного плану коригувальних заходів, узгоджених з компетентним органом;

3) невідповідності третього рівня не вимагають від утримувача схвалення організації розробника негайних заходів. За потреби компетентний орган може вказати строк виконання.

(d) У разі невідповідностей першого або другого рівня схвалення організації розробника може підлягати частковому або повному призупиненню його дії або скасуванню відповідно до застосовних адміністративних процедур, встановлених компетентним органом. Утримувач схвалення організації розробника має своєчасно надавати підтвердження про отримання повідомлення щодо призупинення або скасування схвалення організації розробника.

21.A.259. Строк дії та чинність

(a) Схвалення організації розробника може видаватися на обмежений період часу. Воно має залишатися чинним на цей строк, доки:

1) організація розробника не втратить спроможності доводити відповідність застосовним вимогам цієї глави; або

2) утримувач або будь-який з його партнерів чи субпідрядників не перешкоджають компетентному органу виконувати обстеження відповідно до положень параграфа 21.A.257 цих Правил; або

3) немає ознак того, що система забезпечення розробки не здатна підтримувати задовільного керування та контролю за процесами розробки виробів або за змінами до них відповідно до схвалення; або

4) сертифікат не був зданий або скасований відповідно до застосовних адміністративних процедур, встановлених компетентним органом.

(b) Після здачі або скасування сертифікат має бути повернутий до компетентного органу.

21.A.263. Повноваження

Компетентний орган має надавати такі повноваження:

(a) Утримувач схвалення організації розробника може здійснювати діяльність із розробки згідно з положеннями цих Правил та в межах обсягу її схвалення.

(b) За умови дотримання вимог пункту 21.A.257(b) цих Правил компетентний орган має приймати без подальшої перевірки документи відповідності, що надаються заявником з метою отримання такого:

- 1) схвалення умов польоту, необхідних для отримання дозволу (військового) на виконання польотів; або
- 2) сертифіката типу чи схвалення головної зміни типової конструкції; або
- 3) додаткового сертифіката типу; або
- 4) MTSO схвалення згідно з положеннями підпункту 21.A.602B(b)(1) цих Правил; або
- 5) схвалення проекту головного ремонту.

(c) Утримувач схвалення організації розробника в межах її умов схвалення та згідно з відповідними процедурами системи забезпечення розробки, може:

- 1) класифікувати зміни типової конструкції та ремонти як головні та незначні;
- 2) схвалювати незначні зміни типової конструкції та незначні ремонти;
- 3) видавати інформацію або інструкції з формулюванням “Технічний зміст цього документа схвалюється відповідно до повноважень MDOA № UKR.ARASAU.21J.XXXX”;
- 4) схвалювати незначні зміни та додатки до льотного керівництва повітряного судна (aircraft flight manual (далі – AFM)) та видавати такі зміни з формулюванням “Зміна № [YY] до AFM (або додаток) № [ZZ] схвалюється відповідно до повноважень MDOA № UKR. ARASAU.21J.XXXX”;
- 5) схвалювати проекти головних ремонтів виробів або APUs, щодо яких він є утримувачем сертифіката типу, або додаткового сертифіката типу, або

MTSO схвалення;

6) схвалювати умови, відповідно до яких може видаватися дозвіл (військовий) на виконання польотів (згідно з положеннями підпункту 21.A.710(a)(2) цих Правил), за винятком умов для дозволів на виконання польотів, які мають видаватися з метою, визначеною у підпункті 21.A.701(a)(15) цих Правил;

7) відповідно до положень пункту 21.A.711(b) цих Правил видавати дозвіл (військовий) на виконання польотів, якщо організація розробника сама контролює (згідно зі своїм MDOA) конфігурацію повітряного судна та засвідчує відповідність зі схваленими умовами розробки щодо виконання польотів. Дозвіл видається для повітряного судна, яке він розробив або модифікував, або для якого він (згідно з положеннями підпункту 21.A.263(c)(6) цих Правил) схвалив умови, відповідно до яких може видаватися дозвіл (військовий) на виконання польотів.

(d) Для виробів військового призначення, що походять із таких, що мають цивільний сертифікат типу, утримувач MDOA (в межах своїх умов схвалення та згідно з відповідними процедурами системи забезпечення розробки) може:

1) за результатами перевірки щодо відсутності впливу на військовий сертифікаційний базис та враховуючи передбачуване використання, оголошувати про застосовність такого (якщо все це вже схвалено визнаним уповноваженим цивільним органом з питань льотної придатності):

- (i) модифікації; або
- (ii) інструкції з підтримання льотної придатності; або
- (iii) змін до льотного керівництва; або
- (iv) змін до керівництва з технічного обслуговування;

2) схвалювати таке (якщо все це вже схвалено визнаним уповноваженим цивільним органом з питань льотної придатності та було оголошено про його застосовність до виробів військового призначення):

- (i) головну модифікацію; або
- (ii) зміни до льотного керівництва; або

(iii) зміни до схвалених розділів керівництва з технічного обслуговування.

21.A.265. Зобов'язання утримувача

Утримувач схвалення організації розробника має:

- (a) вести DOE відповідно до системи забезпечення розробки;
- (b) забезпечувати використання DOE як основного робочого документа в організації;
- (c) визначати, що конструкції виробів або їх зміни чи ремонти (залежно від конкретного випадку) відповідають застосовним вимогам та не мають небезпечних особливостей;
- (d) за винятком незначних змін або ремонтів (схвалених відповідно до повноважень, визначених у параграфі 21.A.263 цих Правил) подавати компетентному органу заяви та пов'язану документацію, які підтверджують відповідність положенням пункту (c);
- (e) надавати компетентному органу інформацію або інструкції щодо заходів, що вимагаються згідно з положеннями параграфу 21.A.3В цих Правил;
- (f) згідно з повноваженнями (визначеними у підпункті 21.A.263(c)(6) цих Правил) визначати умови, відповідно до яких може видаватися дозвіл (військовий) на виконання польотів (де застосовується);
- (g) згідно з повноваженнями (визначеними у підпункті 21.A.263(c)(7) цих Правил) перед видачею дозволу (військового) на виконання польотів (Форма EMAR Form 20b) для повітряного судна встановлювати відповідність положенням пунктів 21.A.711(b) та (e) цих Правил (де застосовується).

Глава К – Компоненти та обладнання

21.A.301. Сфера застосування

У цій главі встановлюється процедура щодо схвалення компонентів та обладнання.

21.A.303. Відповідність застосовним вимогам

Доведення відповідності компонентів та обладнання, що мають установлюватися на сертифікований виріб, має здійснюватися:

- (а) спільно з процедурами сертифікації типу, визначеними у главах В, D або Е цих Правил, для виробу, на якому вони мають установлюватися; або
- (b) згідно з процедурами MTSO схвалення, визначеними у главі О цих Правил (де застосовується); або
- (c) відповідно до офіційно визнаних стандартів у разі стандартних деталей; або
- (d) відповідно до вимог комплектування або установлення на повітряне судно для специфічного обладнання, що не може розглядатися відповідно до розглянутих вище визнаних стандартів льотної придатності та щодо якого компетентному органу було доведено відсутність негативного впливу на льотну придатність повітряного судна.

21.A.305. Схвалення компонентів та обладнання

У всіх випадках, коли схвалення компонента або обладнання однозначно вимагається процедурами цих Правил або компетентного органу, компонент або обладнання мають відповідати застосовним MTSO або технічним умовам, що визнані компетентним органом еквівалентними для конкретного випадку.

21.A.307. Передавання компонентів та обладнання для установлення

Компонент або обладнання мають бути придатними для установлення на сертифікованому виробі, якщо вони знаходяться у придатному для безпечної експлуатації стані, та:

- (а) супроводжуються сертифікатом дозволеної передачі (Форма EMAR Form 1), який засвідчує, що продукція виготовлена відповідно до схвалених даних з розробки та маркується відповідно до положень глави Q цих Правил; або
- (b) є стандартними деталями; або
- (c) є специфічним обладнанням, про яке йдеться у пункті 21.A.303 (d) цих Правил.

Глава L – Не застосовується

Глава М – Ремонти

21.A.431. Сфера застосування

(а) У цій главі встановлюються процедура схвалення проекту ремонту, зобов'язання та повноваження заявників на отримання або утримувачів таких схваленень.

(б) “Ремонт” означає усунення пошкодження та/або відновлення придатного до льотної експлуатації стану після первісного передавання в експлуатацію виробником будь-якого виробу, компонента або обладнання.

(с) Усунення пошкодження шляхом заміни компонентів або обладнання без потреби здійснення діяльності з розробки має розглядатися як завдання з технічного обслуговування, тому в таких випадках не вимагається схвалення згідно з положеннями цих Правил.

(d) Ремонт MTSO комплектувального виробу, за винятком APU, має розглядатися як зміна MTSO конструкції і проводитися згідно з параграфом 21.A.611 цих Правил.

21.A.432A. Прийнятність заявника

(а) Будь-яка організація, яка довела або доводить свою здатність згідно з положеннями параграфа 21.A.432B цих Правил, може бути заявником на отримання схвалення проекту головного ремонту відповідно до положень цієї глави.

(б) Будь-яка організація може подавати заявку на отримання схвалення проекту незначного ремонту.

21.A.432B. Доведення здатності

(а) Заявник на отримання схвалення проекту головного ремонту має доводити свою здатність шляхом отримання MDOA, яке видається компетентним органом згідно з положеннями глави J цих Правил.

(б) Шляхом відступу від положень пункту (а) (як альтернативна процедура для доведення своєї здатності) заявник може звертатися до компетентного органу за угодою щодо використання процедур, які визначають особливу методику розроблення, ресурси та послідовність заходів, необхідних для дотримання вимог цієї глави.

(с) Шляхом відступу від положень пунктів (а) та (б) будь-яка державна організація, що подає заявку для отримання схвалення проекту головного ремонту, може доводити свою здатність, маючи чинну угоду (схвалену компетентним органом відповідно до положень параграфу 21.А.2 цих Правил) з організацією розробника, яка має доступ до даних типової конструкції. В угоді має бути детально зазначено, як саме делеговані повноваження на здійснення заходів та зобов'язання дають можливість державній організації (у співпраці з вищезазначеною організацією розробника) дотримуватися вимог глави J цих Правил, а також доводити відповідність вимогам параграфу 21.А.451 цих Правил.

21.А.433. Проект ремонту

(а) Заявник на отримання схвалення проекту ремонту має:

1) доводити відповідність вимогам сертифікаційного базису типу та захисту довкілля (де застосовується), що внесені до сертифіката типу, додаткового сертифіката типу або MTSO схвалення APU (залежно від конкретного випадку), або тим вимогам, які є чинними на дату подання заявки (на отримання схвалення проекту ремонту), а також будь-яким поправкам до сертифікаційного базису типу, які компетентний орган вважає необхідними для встановлення рівня безпеки, еквівалентного встановленому сертифікаційним базисом типу, що внесений до сертифіката типу, додаткового сертифіката типу або до MTSO схвалення APU;

2) надавати усі необхідні дані обґрунтування компетентному органу, за його запитом;

3) заявляти про відповідність вимогам сертифікаційного базису типу та захисту довкілля (де застосовується), про що йдеться в підпункті (а)(1).

(b) Якщо заявник не є утримувачем сертифіката типу, додаткового сертифіката типу або MTSO схвалення APU (залежно від конкретного випадку), він може доводити відповідність вимогам пункту (a) за рахунок використання власних ресурсів або за допомогою угоди з утримувачем сертифіката типу, додаткового сертифіката типу або MTSO схвалення APU (залежно від конкретного випадку).

21.A.435. Класифікація ремонтів

(a) Ремонт може бути головним або незначним. Класифікація має здійснюватися відповідно до критеріїв параграфу 21.A.91 цих Правил щодо змін типової конструкції.

(b) Класифікація ремонту як головного або незначного (відповідно до положень пункту (a)) має проводитися:

- 1) компетентним органом; або
- 2) відповідно схваленою організацією розробника за узгодженою з компетентним органом процедурою.

21.A.437. Видача схвалення проекту ремонту

Якщо заявлено та продемонстровано, що проект ремонту відповідає вимогам застосовного сертифікаційного базису типу та захисту довкілля (де застосовується), про що йдеться в підпункті 21.A.433(a)(1) цих Правил, він має схвалюватися:

(a) компетентним органом; або

(b) відповідно схваленою організацією розробника, яка також є утримувачем сертифіката типу, додаткового сертифіката типу або MTSO схвалення APU, за узгодженою з компетентним органом процедурою; або

(c) відповідно схваленою організацією розробника за узгодженою з компетентним органом процедурою (лише для незначних ремонтів).

21.A.439. Виготовлення компонентів для ремонту

Компоненти та обладнання, які використовуються для ремонту, мають виготовлятися (згідно з технологічними даними, що ґрунтуються на всіх

необхідних даних з розробки, наданих утримувачем схвалення проекту ремонту):

- (а) відповідно до положень глави F цих Правил; або
- (b) організацією, схваленою належним чином відповідно до положень глави G цих Правил; або
- (c) організацією з технічного обслуговування, схваленою належним чином.

21.A.441. Виконання ремонту

(а) Ремонт має виконуватися схваленою належним чином організацією з технічного обслуговування або (згідно із зазначеними у пункті 21.A.163(d) цих Правил повноваженнями схваленою належним чином відповідно до глави G цих Правил) організацією виробника.

(b) Організація розробника має передавати організації, що виконує ремонт, усі необхідні інструкції з установаження.

21.A.443. Обмеження

Проект ремонту може схвалюватися з урахуванням обмежень. У такому разі схвалення проекту ремонту має включати всі необхідні інструкції та обмеження. Такі інструкції та обмеження утримувач схвалення проекту ремонту має передавати експлуатуючій організації (відповідно до узгодженої з компетентним органом процедури).

21.A.445. Пошкодження, що не усуваються

(а) Якщо пошкоджений виріб, компонент або обладнання залишаються не відремонтованими і не охоплюються раніше схваленими даними, оцінка пошкодження щодо його наслідків для льотної придатності може проводитися тільки:

- 1) компетентним органом; або
- 2) відповідно схваленою організацією розробника за узгодженою з компетентним органом процедурою. Будь-які необхідні обмеження мають встановлюватися згідно з процедурами, про які йдеться в параграфі 21.A.443 цих Правил.

(b) Якщо згідно з положеннями пункту (a) оцінку пошкодження здійснює інша організація, що не є компетентним органом або утримувачем сертифіката типу, додаткового сертифіката типу чи MTSO схвалення APU, вона має надавати підтвердження, що інформація, на якій ґрунтується оцінка, є достатньою (за рахунок використання власних можливостей організації або можливостей утримувача сертифіката типу, додаткового сертифіката типу чи MTSO схвалення APU, або можливостей виробника (за угодами з ними), залежно від конкретного випадку).

21.A.447. Зберігання документації

Для кожного ремонту вся відповідна інформація щодо конструкції, креслення, звіти з випробувань (також інструкції та обмеження, видані згідно з положеннями параграфа 21.A.443 цих Правил), обґрунтування класифікації та документ, що підтверджує схвалення проекту ремонту, мають:

(a) знаходитися в утримувача схвалення проекту ремонту і надаватися компетентному органу на його вимогу; та

(b) зберігатися утримувачем схвалення проекту ремонту з метою надання інформації, необхідної для забезпечення підтримання льотної придатності відремонтованих виробів, компонентів та обладнання.

21.A.449. Інструкції з підтримання льотної придатності

(a) Утримувач схвалення проекту ремонту має надавати кожній організації, що експлуатує повітряне судно з виконаним ремонтом, щонайменше один повний комплект тих змін до інструкцій з підтримання льотної придатності, в яких виникає необхідність у результаті виконання проекту ремонту та які містять описові дані й інструкції з виконання, розроблені відповідно до застосовних вимог.

Відремонтовані вироби, компоненти або обладнання можуть передаватися назад в експлуатацію до завершення внесення змін до таких інструкцій, але це може тривати протягом обмеженого періоду експлуатації і за погодженням із компетентним органом. Такі зміни до інструкцій мають надаватися на вимогу будь-якій іншій експлуатуючій організації, якій

необхідно дотримуватися будь-яких положень таких змін до інструкцій. Допускається відсутність (під час введення виробу в експлуатацію) деяких керівництв або частини змін до інструкцій з підтримання льотної придатності щодо капітального ремонту або інших великих за обсягом форм технічного обслуговування, але вони мають бути наявними, перш ніж будь-який виріб досягне відповідного строку служби чи напрацювання, яке вимірюється в льотних годинах та/або циклах.

(b) Якщо утримувач схвалення проекту ремонту видає оновлення таких змін до інструкцій з підтримання льотної придатності після раніше проведеного схвалення ремонту, вони мають надаватися кожній організації, що експлуатує відремонтовані вироби, компоненти або обладнання, а також на вимогу будь-якій іншій експлуатуючій організації, якій необхідно дотримуватися будь-яких положень таких змін до інструкцій. Компетентному органу має надаватися програма, що демонструє, як саме надаються експлуатуючим організаціям оновлення змін до інструкцій з підтримання льотної придатності.

21.A.451. Зобов'язання та UKRMPA маркування

(a) Кожен утримувач схвалення головного ремонту має:

1) Взяти на себе зобов'язання:

(i) встановлені у параграфах 21.A.3A, 21.A.3B, 21.A.4, 21.A.439, 21.A.441, 21.A.443, 21.A.447 та 21.A.449 цих Правил;

(ii) співпрацювати з утримувачем сертифіката типу, додаткового сертифіката типу чи MTSO схвалення APU (відповідно до положень пункту 21.A.433(b) цих Правил (за потреби));

2) Визначати маркування, що включають літери UKRMPA, згідно з положеннями пункту 21.A.804(a) цих Правил.

(b) Якщо утримувач схвалення проекту незначного ремонту не є утримувачем сертифікатів типу або MTSO схвалення APU, до яких застосовуються положення параграфу 21.A.44 цих Правил, він має:

1) взяти на себе зобов'язання, встановлені у параграфах 21.A.4, 21.A.447 та 21.A.449 цих Правил; та

2) визначати маркування, що включають літери UKRMPA, згідно з положеннями пункту 21.A.804(a) цих Правил.

Глава N – Не застосовується

Глава O – Схвалення за військовим технічним стандартом

21.A.601. Сфера застосування

(a) У цій главі встановлюються процедура видачі MTSO схвалення та правила, що регулюють зобов'язання і повноваження заявників на отримання та утримувачів таких схвалень.

21.A.602A. Прийнятність заявника

Будь-яка організація, що виготовляє або готується виготовляти MTSO комплектувальний виріб (будь-який компонент та будь-яке обладнання, що має використовуватися на військових повітряних суднах) та яка довела або доводить свою здатність (відповідно до положень параграфу 21.A.602B цих Правил) може бути заявником на отримання MTSO схвалення.

21.A.602B. Доведення здатності

Будь-який заявник на отримання MTSO схвалення має доводити свою здатність так:

(a) для виробництва – шляхом отримання схвалення організації виробника (що видається згідно з положеннями глави G цих Правил) або через дотримання процедур, зазначених у главі F цих Правил; та

(b) для розробки:

1) для APU – шляхом отримання схвалення організації розробника, що видає компетентний орган згідно з положеннями глави J цих Правил;

2) для усіх інших комплектувальних виробів – шляхом застосування процедур, які передбачають особливу методику розроблення, ресурси та послідовність заходів, необхідних для дотримання вимог цієї глави.

21.A.603. Заявка

(a) Заявка на отримання MTSO схвалення має робитися за формою та у спосіб, встановлені компетентним органом, та має містити короткий зміст інформації, яка вимагається у параграфі 21.A.605 цих Правил.

(b) Якщо передбачаються для впровадження серії незначних змін згідно з положеннями параграфа 21.A.611 цих Правил, заявник має вказувати в заявці код початкової моделі комплектувального виробу та коди партій комплектувальних виробів, пов'язані з такими незначними змінами. Вони відрізняються від коду початкової моделі наявністю в їх кінці відкритих дужок, щоб у них позначати внесені незначні зміни до початкової моделі шляхом додавання букв чи цифр (або їх комбінації).

21.A.604. Отримання MTSO схвалення для допоміжної силової установки (APU)

Щодо MTSO схвалення для APU:

(a) шляхом відступу від положень параграфів 21.A.603, 21.A.610, 21.A.615 та пункту 21.A.606(с) цих Правил мають застосовуватися положення параграфів 21.A.15, 21.A.16В, 21.A.17, 21.A.20, 21.A.21, 21.A.31, 21.A.33, 21.A.44 цих Правил, за винятком того, що замість сертифіката типу має видаватися MTSO схвалення (згідно з положеннями параграфа 21.A.606 цих Правил);

(b) шляхом відступу від положень параграфа 21.A.611 цих Правил для схвалення змін конструкції застосовуються положення глав D або E цих Правил. Якщо застосовуються положення глави E, замість додаткового сертифіката типу має видаватися окреме MTSO схвалення;

(с) положення глави M цих Правил застосовуються для схвалення проектів ремонту.

21.A.605. Вимоги до інформації

Заявник має подавати до компетентного органу такі документи:

(a) заяву про відповідність, яка засвідчує, що заявник виконав вимоги цієї глави;

(b) декларацію про конструкцію та характеристики (Declaration of Design and Performance – DDP);

(c) одну копію технічних даних, які вимагаються застосовними технічними стандартами та встановленими вимогами льотної придатності;

(d) керівництво (або посилання на нього), про яке йдеться у параграфі 21.A.143 цих Правил (з метою отримання відповідного схвалення організації виробника згідно з положеннями глави G цих Правил) або керівництво (або посилання на нього), про яке йдеться у пункті 21.A.125A(b) цих Правил (з метою отримання схвального листа, щоб виготовляти вироби, компоненти та обладнання без схвалення організації виробника, відповідно до положень глави F цих Правил);

(e) DOE (або посилання на нього), про яке йдеться у параграфі 21.A.243 цих Правил (з метою отримання відповідного схвалення організації розробника згідно з положеннями глави J цих Правил – для APU);

(f) процедури, про які йдеться у підпункті 21.A.602B(b)(2) цих Правил, для всіх інших комплектувальних виробів.

21.A.606. Видача MTSO схвалення

Заявник може отримати MTSO схвалення, що видає компетентний орган, після:

(a) доведення своєї здатності згідно з положеннями параграфу 21.A.602B цих Правил;

(b) доведення відповідності комплектувального виробу технічним умовам технічних стандартів і встановленим вимогам льотної придатності, що є прийнятними для компетентного органу, та надання відповідної заяви про відповідність; та

(c) спеціальної заяви щодо його готовності дотримуватися вимог параграфу 21.A.609 цих Правил.

21.A.607. Повноваження, які надає MTSO схвалення

Утримувач MTSO схвалення може виготовляти та маркувати комплектувальний виріб відповідним MTSO маркуванням.

21.A.608. Декларація про конструкцію та характеристики (DDP)

(a) Декларація про конструкцію та характеристики має містити таке:

1) інформацію відповідно до положень пунктів 21.A.31(a) та (b) цих Правил, що ідентифікує комплектувальний виріб, його конструкцію та стандарти для випробувань;

2) встановлені розробником експлуатаційні характеристики комплектувального виробу, зазначені або безпосередньо, або через посилання на інші додаткові документи (за потреби);

3) заяву про відповідність, яка засвідчує, що комплектувальний виріб відповідає застосовним технічним стандартам та встановленим вимогам льотної придатності;

4) посилання на відповідні звіти з випробувань;

5) посилання на відповідні керівництва з технічного обслуговування, капітального ремонту та відновлювального ремонту;

6) рівні доведення відповідності, якщо застосовними технічними стандартами та встановленими вимогами льотної придатності дозволяється використовувати різні рівні доведення відповідності;

7) перелік відхилень, прийнятних відповідно до положень параграфу 21.A.610 цих Правил.

(b) Декларацію про конструкцію та характеристики має візувати підписом утримувач MTSO схвалення або його уповноважений представник із зазначенням дати.

21.A.609. Зобов'язання утримувачів MTSO схвалення

Утримувач MTSO схвалення відповідно до положень цієї глави має:

(a) виготовляти кожен комплектувальний виріб згідно з положеннями глав G або F цих Правил, що забезпечує відповідність кожного готового комплектувального виробу його даним з розробки та робить його безпечним для установлення;

(b) розробляти та зберігати чинну документацію, що містить повний комплект технічних даних і звітних матеріалів, відповідно до положень

параграфу 21.A.613 цих Правил для кожної MTSO схваленої моделі кожного комплектувального виробу;

(с) розробляти, зберігати та оновлювати оригінали всіх керівництв, що вимагаються застосовними нормами льотної придатності для комплектувального виробу;

(d) надавати користувачам комплектувального виробу та компетентному органу (на його вимогу) ті керівництва з технічного обслуговування, капітального ремонту та відновлювального ремонту, які необхідні під час експлуатації та технічного обслуговування комплектувального виробу. Також надаються зміни, які будуть внесені до тих керівництв;

(е) маркувати кожен комплектувальний виріб згідно з положеннями параграфу 21.A.807 цих Правил;

(f) дотримуватися вимог параграфів 21.A.3A, 21.A.3B та 21.A.4 цих Правил;

(g) підтримувати відповідність сертифікаційним вимогам параграфу 21.A.602B цих Правил.

21.A.610. Схвалення відхилень

(a) Кожен виробник, який пропонує схвалення відхилень від будь-яких експлуатаційних характеристик, що вимагаються застосовними технічними стандартами та встановленими вимогами льотної придатності, має доводити, що вимоги стандартів, від яких пропонуються відхилення, компенсуються умовами або особливостями конструкції, що забезпечують еквівалентний рівень безпеки.

(b) Заявка на схвалення відхилень разом з усіма даними, що вимагаються, має подаватися компетентному органу.

21.A.611. Зміни конструкції

(a) Утримувач MTSO схвалення може вносити незначні зміни до конструкції (будь-яку зміну, що не є головною) без подальшого дозволу компетентного органу. У такому разі змінений комплектувальний виріб зберігає код початкової моделі (для ідентифікації незначних змін мають

використовуватися поправки або зміни до коду партії). Утримувач має надавати компетентному органу будь-які дані щодо внесених поправок, які необхідні для дотримання відповідності положенням пункту 21.A.603(b) цих Правил.

(b) Будь-яка внесена утримувачем MTSO схвалення зміна конструкції, яка є досить масштабною та потребує суттєво повного дослідження, щоб визначати її відповідність застосовним технічним стандартам та встановленим вимогам льотної придатності, є головною зміною конструкції. До внесення такої зміни в конструкцію утримувач має присвоювати нове позначення типу або моделі комплектувального виробу та подавати заявку на отримання нового схвалення (відповідно до положень параграфа 21.A.603 цих Правил).

(c) Зміна конструкції, внесена будь-якою організацією, що не є утримувачем MTSO схвалення (який подав заяву про відповідність для комплектувального виробу), не підлягає схваленню відповідно до глави О цих Правил, якщо організація, що намагається отримати схвалення, не подає заявку для окремого MTSO схвалення відповідно до положень параграфа 21.A.603.

21.A.613. Зберігання документації

На підставі вимог щодо зберігання документації, прийнятних для системи якості або пов'язаних з нею, вся відповідна інформація щодо конструкції, креслення та звіти з випробувань, включаючи звітні матеріали щодо перевірки комплектувального виробу, який проходив випробування, мають бути доступними для компетентного органу та зберігатися з метою надання інформації, необхідної для забезпечення підтримання льотної придатності комплектувального виробу та сертифікованого виробу, на якому цей комплектувальний виріб установлено.

21.A.615. Перевірка компетентним органом

На вимогу компетентного органу кожний заявник або утримувач MTSO схвалення має давати можливість компетентному органу:

- (a) бути присутнім на будь-яких випробуваннях;
- (b) перевіряти документацію з технічними даними для будь-якого

комплектувального виробу.

21.A.619. Строк дії та чинність

(a) MTSO схвалення має видаватися на необмежений строк. Воно має залишатися чинним, якщо:

- 1) дотримуються умови, за якими MTSO схвалення було надано; або
- 2) виконуються зобов'язання утримувача, визначені в параграфі 21.A.609 цих Правил; або
- 3) експлуатація комплектувального виробу довела, що він не спричиняє небажаних ризиків; або
- 4) схвалення не було здано або скасовано відповідно до застосовних адміністративних процедур, встановлених компетентним органом.

(b) Після здачі або скасування схвалення має бути повернуто до компетентного органу.

21.A.621. Передавання

MTSO схвалення, видане за умовами цих Правил, не передається (за винятком випадку зміни прав власності утримувача). Така зміна в організації виробника (розробника) має розглядатися значною, тому (залежно від конкретного випадку) мають виконуватися вимоги, зазначені у параграфах 21.A.147 та 21.A.247 цих Правил.

Глава Р – Дозвіл (військовий) на виконання польотів

21.A.701. Сфера застосування

(a) Дозволи (військові) на виконання польотів згідно з положеннями цієї глави мають видаватися для повітряних суден, які не відповідають або для яких не доведено відповідність застосовним вимогам льотної придатності, але вони є здатними виконувати безпечний політ відповідно до визначених умов та в таких цілях (приклади, коли можуть вимагатися дозволи (військові) на виконання польотів):

- 1) під час виконання дослідно-випробувальних польотів;

- 2) під час виконання сертифікаційних польотів для доведення відповідності правилам або нормам льотної придатності;
- 3) під час виконання тренувальних польотів екіпажів організацій розробника (виробника);
- 4) під час виконання новими виготовленими повітряними суднами виробничих льотних випробувань;
- 5) під час виконання перельотів повітряного судна між виробничими об'єктами відповідно до завдань виробництва;
- 6) під час виконання польотів повітряного судна, коли його приймає замовник;
- 7) під час виконання польотів до реєстрації у державі, де буде видано сертифікат льотної придатності, у разі поставки (експорту) повітряного судна;
- 8) під час виконання польотів повітряного судна, коли його приймає компетентний орган;
- 9) під час виконання польотів з метою проведення дослідження ринку та комерційних презентацій, включаючи тренування екіпажу замовника;
- 10) під час виконання польотів для участі у виставках та авіашоу;
- 11) під час виконання перельотів повітряного судна до місця проведення технічного обслуговування, або місця перегляду льотної придатності, або місця зберігання;
- 12) під час виконання польотів повітряного судна на понаднормативну дальність над водою або над земною поверхнею, де немає придатних для посадки засобів чи відповідного палива, з вагою, що перевищує його максимальну сертифіковану злітну вагу;
- 13) під час виконання спроб встановлення рекордів повітряними суднами;
- 14) під час виконання польотів повітряного судна, що відповідає застосовним вимогам льотної придатності, але для якого не забезпечено відповідність вимогам захисту довкілля (де застосовується);
- 15) для окремого повітряного судна або типів, які не відповідають сертифікату льотної придатності або обмеженому сертифікату льотної

придатності.

(b) У цій главі встановлюється процедура для видачі дозволів (військових) на виконання польотів та схвалення пов'язаних умов виконання польотів, встановлюються права та зобов'язання заявників на отримання та утримувачів цих дозволів та схвалень.

21.A.703. Прийнятність заявника

(a) За рішенням компетентного органу будь-яка організація може бути заявником на отримання дозволу (військового) на виконання польотів згідно із зазначеними в цій главі умовами. Заявник на отримання дозволу (військового) на виконання польотів також може для подання заявки на схвалення умов виконання польоту.

(b) Зарезервовано.

(c) Зарезервовано.

21.A.705. Компетентний орган

Дозвіл (військовий) на виконання польотів має видаватися компетентним органом, у тому числі у випадках, коли повітряне судно виконуватиме політ в іншій державі.

Дозвіл (військовий) на виконання польотів містить усі умови та обмеження, щоб забезпечувати безпечний політ. Проте в компетенції компетентного органу держави, в якій має відбуватися політ, залишаються правила виконання польотів у повітряному просторі. Тому заявник має також забезпечувати дотримання відповідних правил цієї держави.

21.A.707. Заявка на отримання дозволу (військового) на виконання польотів

(a) Відповідно до положень параграфа 21.A.703 цих Правил та якщо заявник не отримав повноважень на видачу дозволу (військового) на виконання польотів, заявка компетентному органу на його отримання має робитися за формою та у спосіб, встановлені компетентним органом.

(b) Кожна заявка на отримання дозволу (військового) на виконання польотів має включати:

1) цілі польотів відповідно до положень параграфа 21.A.701 цих Правил;

2) причини, з яких повітряне судно не відповідає застосовним вимогам льотної придатності;

3) умови польоту, схвалені відповідно до положень параграфу 21.A.710 цих Правил.

(с) Якщо умови польоту не схвалено на дату подання заявки на отримання дозволу (військового) на виконання польотів, заявка на їх схвалення має робитися згідно з положеннями параграфу 21.A.709 цих Правил.

21.A.708. Умови польоту

Умови польоту включають:

(а) конфігурації, для яких вимагається дозвіл (військовий) на виконання польотів;

(b) будь-які умови або обмеження, необхідні для безпечної експлуатації повітряного судна, в тому числі:

1) умови та обмеження, що встановлюються на маршрути або на використання повітряного простору, необхідні для виконання польоту (польотів);

2) умови та обмеження, що встановлюються для льотного екіпажу, щоб виконати політ на повітряному судні;

3) обмеження щодо перевезення інших, ніж льотний екіпаж, осіб;

4) експлуатаційні обмеження, спеціальні процедури або технічні умови, що мають виконуватися (які можуть містити обмеження щодо транспортування/скидання/застосування засобів ураження);

5) спеціальну програму льотних випробувань (якщо застосовується);

6) спеціальні заходи з підтримання льотної придатності та порядок, відповідно до якого вони виконуватимуться;

(с) обґрунтування здатності повітряного судна виконувати безпечний політ відповідно до умов або обмежень, зазначених у пункті (b);

(d) методику, що використовується для керування конфігурацією повітряного судна, щоб залишатися в межах встановлених умов.

21.A.709. Заявка на схвалення умов польоту

(a) Відповідно до положень пункту 21.A.707(c) цих Правил та якщо заявник не отримав повноважень на схвалення умов польоту, заявка на їх схвалення має робитися за формою та у спосіб, встановлені компетентним органом.

(b) Кожна заявка на схвалення умов польоту має включати:

- 1) умови польоту, що пропонуються;
- 2) документи, що підтверджують такі умови;
- 3) заяву про здатність повітряного судна виконувати безпечний політ відповідно до умов або обмежень, зазначених у пункті 21.A.708(b) цих Правил.

21.A.710. Схвалення умов польоту

(a) Якщо схвалення умов польоту стосується безпеки конструкції, вони мають схвалюватися:

- 1) компетентним органом; або
- 2) відповідно схваленою організацією розробника згідно з повноваженнями, зазначеними у підпункті 21.A.263(c)(6) цих Правил.

(b) Якщо схвалення умов польоту не стосується безпеки конструкції, вони мають схвалюватися компетентним органом або відповідно схваленою організацією, яка видаватиме дозвіл на виконання польотів.

(c) Перед схваленням умов польоту компетентний орган або схвалена (згідно з положеннями пунктів 21.A.711(b) або (c) цих Правил) організація повинні переконатися у здатності повітряного судна виконувати безпечний політ відповідно до зазначених умов та обмежень. З цією метою компетентний орган може проводити або вимагати від заявника провести будь-які необхідні перевірки або випробування.

21.A.711. Видача дозволу (військового) на виконання польотів

(a) Компетентний орган має видавати дозвіл (військовий) на виконання польотів:

- 1) після надання даних, необхідних згідно з положеннями параграфу 21.A.707 цих Правил;

2) якщо умови, зазначені в параграфі 21.A.708 цих Правил, було схвалено відповідно до положень параграфа 21.A.710; та

3) якщо компетентний орган за допомогою своїх власних досліджень (які можуть включати перевірки) або за допомогою погоджених із заявником процедур переконується, що перед виконанням польоту повітряне судно відповідає конфігурації, визначеній згідно з положеннями параграфа 21.A.708 цих Правил.

(b) Відповідна схвалена організація розробника може видавати дозвіл (військовий) на виконання польотів (Форма EMAR Form 20b) згідно з наданими відповідно до положень підпункту 21.A.263(c)(7) цих Правил повноваженнями, якщо умови польоту (про які йдеться в параграфі 21.A.708) було схвалено згідно з положеннями параграфа 21.A.710.

(c) Відповідно схвалена організація виробника може видавати дозвіл (військовий) на виконання польотів (Форма EMAR Form 20b) згідно з наданими відповідно до положень пункту 21.A.163(e) повноваженнями, якщо умови польоту, про які йдеться в параграфі 21.A.708, було схвалено згідно з положеннями параграфа 21.A.710.

(d) Зарезервовано.

(e) Дозвіл (військовий) на виконання польотів має містити цілі та будь-які умови і обмеження, схвалені відповідно до параграфа 21.A.710 цих Правил.

(f) Для дозволів, виданих згідно з положеннями пунктів (b), (c) або (d), копія дозволу на виконання польотів та пов'язані з ним умови польоту мають подаватися компетентному органу за першої нагоди (але не пізніше ніж через три дні від дати видачі дозволу).

(g) За наявності ознак того, що будь-яка з умов (зазначених у пункті 21.A.723(a) цих Правил) не задовольняється для виданого відповідною організацією (згідно з пунктами (b), (c) або (d)) дозволу (військовому) на виконання польотів, така організація (що видавала дозвіл) має негайно скасувати такий дозвіл (військовий) на виконання польотів та без затримок поінформувати компетентний орган.

21.A.713. Зміни

(а) Будь-які зміни, які роблять недійсними умови польоту або пов'язані обґрунтування, встановлені для дозволу (військового) на виконання польотів, мають схвалюватися відповідно до положень параграфа 21.A.710 цих Правил. За потреби заявка має робитися згідно з положеннями параграфа 21.A.709 цих Правил.

(б) Зміни, які впливають на зміст дозволу (військового) на виконання польотів, призводять до необхідності видачі нового дозволу (військового) на виконання польотів відповідно до положень параграфа 21.A.711 цих Правил.

21.A.715. Мова

Керівництва, стікери (таблички з інформацією для пасажирів, екіпажу по всьому повітряному судну), номенклатури (переліки, списки), маркування приладів, інша необхідна інформація, яка вимагається застосовним сертифікаційним базисом типу, мають виконуватися українською та/або англійською мовами.

21.A.719. Передавання

Дозвіл (військовий) на виконання польотів не підлягає передаванню.

21.A.721. Перевірки

Утримувач або заявник на отримання дозволу (військового) на виконання польотів має надавати доступ до відповідного повітряного судна на вимогу компетентного органу.

21.A.723. Строк дії та чинність

(а) Дозвіл (військовий) на виконання польотів має видаватися на точно визначений строк та залишатися чинним за таких умов:

- 1) відповідність зазначеним у пункті 21.A.711(е) цих Правил умовам та обмеженням, пов'язаним з дозволом (військовим) на виконання польотів;
- 2) дозвіл (військовий) на виконання польотів не здається або не скасовується (відповідно до положень параграфа 21.B.530 цих Правил);
- 3) повітряне судно залишається в Реєстрі державних повітряних суден України.

(b) Зарезервовано.

(c) Після здачі або скасування дозвіл (військовий) на виконання польотів має бути повернутий до компетентного органу.

21.A.725. Поновлення дії дозволу (військового) на виконання польотів

Поновлення дії дозволу (військового) на виконання польотів має розглядатися як зміна відповідно до положень параграфу 21.A.713 цих Правил.

21.A.727. Зобов'язання утримувача дозволу (військового) на виконання польотів

Утримувач дозволу (військового) на виконання польотів має забезпечувати виконання та дотримання всіх умов та обмежень, пов'язаних з дозволом (військовим) на виконання польотів.

21.A.729. Зберігання документації

(a) Усі документи, підготовлені для встановлення та обґрунтування умов польоту, мають знаходитися в утримувача схвалення умов польоту і надаватися компетентному органу на його вимогу. Все це має зберігатися з метою надання інформації, необхідної для забезпечення підтримання льотної придатності повітряного судна.

(b) Усі документи, пов'язані з виданням дозволів на виконання польотів, згідно з повноваженнями схваленої організації, включаючи звітні матеріали (щодо перевірки), документи (що підтверджують схвалення умов польоту) та сам дозвіл (військовий) на виконання польотів, мають знаходитися у відповідної схваленої організації і надаватися компетентному органу на його вимогу. Все це має зберігатися з метою надання інформації, необхідної для забезпечення підтримання льотної придатності повітряного судна.

Глава Q – Ідентифікація виробів, компонентів та обладнання

21.A.801. Ідентифікація виробів

(a) Ідентифікація виробів має містити таку інформацію:

1) найменування виробника;

- 2) позначення виробу;
- 3) наданий виробником заводський номер;
- 4) будь-яку іншу інформацію, яку компетентний орган вважає доречною.

(b) Будь-яка організація, що виготовляє повітряне судно або двигун, згідно з положеннями глав G або F цих Правил, має ідентифікувати таке повітряне судно або двигун за допомогою вогнетривкої таблички, яка містить зазначену в пункті (a) інформацію, нанесену шляхом травлення, гравірування, штампування або іншого схваленого вогнетривкого методу маркування. Ідентифікаційна табличка має кріпитися так, щоб бути доступною і розбірливою. Також ця табличка має бути захищеною від псування під час звичайної експлуатації або втрати чи руйнування в результаті аварії.

(c) Будь-яка організація, що виготовляє повітряний гвинт, лопать повітряного гвинта або втулку повітряного гвинта, згідно з положеннями глав G або F цих Правил мають ідентифікувати їх за допомогою таблички, штампування, гравірування, травлення або іншого схваленого методу вогнетривкого маркування, що розміщуються на некритичній (з точки зору надійності) поверхні гвинта та містять інформацію, зазначену в пункті (a). Маркування має бути захищеним від псування під час звичайної експлуатації або втрати чи руйнування в результаті аварії.

(d) Зарезервовано.

21.A.803. Поводження з даними ідентифікації

(a) Жоден суб'єкт не може видаляти (змінювати або розміщувати) ідентифікаційну інформацію, про яку йдеться в пункті 21.A.801(a) цих Правил, на будь-якому повітряному судні (двигуні, повітряному гвинті, лопаті чи втулці повітряного гвинта) або ідентифікаційну інформацію, про яку йдеться в пункті 21.A.807(a) цих Правил, на APU без схвалення компетентним органом.

(b) Жоден суб'єкт не може видаляти або установлювати будь-яку ідентифікаційну табличку, про яку йдеться в пунктах 21.A.801 та 21.A.807 цих Правил, без схвалення компетентним органом.

(c) Шляхом відступу від положень пунктів (a) та (b) будь-яка організація,

що виконує роботи з технічного обслуговування, згідно з пов'язаним застосовним регламентом його виконання (відповідно до встановлених компетентним органом методик, технологій та напрацювань) може:

1) видаляти, змінювати або розміщувати ідентифікаційну інформацію, про яку йдеться в пункті 21.A.801(a) цих Правил, на будь-якому повітряному судні (двигуні, повітряному гвинті, лопаті чи втулці повітряного гвинта) або ідентифікаційну інформацію, про яку йдеться в пункті 21.A.807(a) цих Правил, на АРУ;

2) якщо необхідно, видаляти ідентифікаційну табличку, про яку йдеться в параграфах 21.A.801 та 21.A.807 цих Правил, під час технічного обслуговування.

(d) Жоден суб'єкт не може установлювати видалену відповідно до підпункту (c)(2) ідентифікаційну табличку на будь-яке інше повітряне судно (двигун, повітряний гвинт, лопать повітряного гвинта чи втулку повітряного гвинта), крім того, з якого було знято.

21.A.804. Ідентифікація компонентів та обладнання

(a) Маркування кожного компонента чи обладнання має міцно триматися та бути розбірливим. Воно має включати:

1) назву, торгову марку або позначення, що ідентифікують виробника відповідно до застосовних даних з розробки;

2) код партії, як визначено в застосовних даних з розробки;

3) літери МРА (схвалення компонента (військове)) для компонентів і обладнання (за винятком MTSO комплектувальних виробів), виготовлених відповідно до схвалених даних з розробки, які не належать утримувачу сертифіката типу пов'язаного виробу.

(b) Шляхом відступу від положень пункту (a), якщо компетентний орган погоджується з тим, що компонент чи обладнання занадто малі або їх практично неможливо маркувати будь-якою інформацією, що вимагається у пункті (a), супровідний документ про дозвіл випуску компонента чи обладнання або упаковка для них мають містити інформацію, яка не може бути

позначена на компоненті.

21.A.805. Ідентифікація суттєво важливих компонентів

Додатково до вимог, зазначених у параграфі 21.A.804 цих Правил, кожен компонент, який має установлюватися на сертифікований виріб і який визначається як суттєво важливий, має маркуватися виробником розбірливо, із зазначенням його коду партії та заводського номера. Маркування має міцно триматися.

21.A.807. Ідентифікація MTSO комплектувальних виробів

(а) Кожен утримувач MTSO схвалення відповідно до положень глави О цих Правил має розбірливо маркувати кожен комплектувальний виріб. Маркування має міцно триматися і містити таку інформацію:

- 1) назву та місцезнаходження виробника;
- 2) найменування, тип, код партії або позначення моделі комплектувального виробу;
- 3) заводський номер та/або дату виготовлення комплектувального виробу;
- 4) застосовний MTSO код (індекс, шифр).

(б) Шляхом відступу від положень пункту (а), якщо компетентний орган погоджується з тим, що комплектувальний виріб занадто малий або його практично неможливо маркувати будь-якою інформацією, що вимагається у пункті (а), супровідний документ про дозвіл випуску комплектувального виробу або упаковка для нього мають містити інформацію, яка не може бути позначена на комплектувальному виробі.

(с) Кожен суб'єкт, який виготовляє APU відповідно до положень глав G або F цих Правил, має ідентифікувати таку APU за допомогою вогнетривкої таблички, яка містить зазначену в пункті (а) інформацію, нанесену на табличку шляхом травлення, гравірування, штампування або іншого схваленого вогнетривкого методу маркування. Ідентифікаційна табличка має кріпитися так, щоб бути доступною і розбірливою. Також ця табличка має бути захищеною від псування під час звичайної експлуатації або втрати чи руйнування в результаті

аварії.

Розділ В. Процедури для компетентного органу

Глава А – Загальні положення

21.В.5. Сфера застосування

(а) Цей розділ містить процедури для компетентного органу під час виконання ним своїх завдань і функцій, пов'язаних з видачею, супроводом, внесенням змін, призупиненням або скасуванням сертифікатів, схвалень та повноважень, про які йдеться в цих Правилах.

(b) Зарезервовано.

(c) Зміст цього розділу є внутрішнім керівництвом для компетентного органу щодо практичного застосування положень розділу А.

21.В.20. Зобов'язання компетентного органу

Зарезервовано.

21.В.25. Вимоги до організаційної структури компетентного органу

(а) Загальні положення:

Зарезервовано.

(b) Ресурси:

1) кількість персоналу має бути достатньою для виконання визначених завдань;

2) компетентний орган має призначати керівників структурних підрозділів, які відповідають за виконання визначених для них завдань у межах його повноважень, включаючи зв'язки з іншими військовими органами з льотної придатності (за потреби).

(c) Кваліфікація та підготовка:

весь персонал має бути належно підготовленим та мати достатні знання, досвід і підготовку, щоб виконувати визначені для нього завдання.

21.B.30. Документально закріплені процедури

(a) Компетентний орган має встановлювати документально закріплені процедури, що описують його організаційну структуру, засоби та методи виконання положень цих Правил. Процедури мають постійно оновлюватися та використовуватися як базові робочі документи в межах повноважень для усієї визначеної для нього діяльності.

(b) Зарезервовано.

21.B.35. Зміни організаційної структури та процедур

(a) Компетентний орган має опубліковувати інформацію про будь-яку значну зміну у своїй організаційній структурі та документально закріплених процедурах.

(b) Компетентний орган має своєчасно оновлювати свої документально закріплені процедури, щодо будь-якої зміни до правил, щоб забезпечувати їх ефективне практичне застосування.

21.B.40. Врегулювання суперечностей

(a) Компетентний орган у межах своїх організаційних документально закріплених процедур має встановлювати процес щодо врегулювання суперечностей.

(b) Зарезервовано.

21.B.45. Звітність/взаємодія

(a) Компетентний орган має забезпечувати взаємодію з іншими (залежно від конкретного випадку) групами фахівців будь-яких інших органів/установ з льотної придатності, діяльність яких пов'язана з сертифікацією, дослідженнями, схваленнями або дозволами, щоб забезпечувати ефективний обмін інформацією щодо безпеки виробів, компонентів та обладнання.

21.B.55. Зберігання документації

Компетентний орган має зберігати або забезпечувати доступ до усіх відповідних звітних матеріалів щодо сертифікатів, схвалень та дозволів, які він надав згідно з цими Правилами.

21.B.60. Директиви льотної придатності

(а) Компетентний орган має видавати (приймати) документи щодо виконання обов'язкових заходів на повітряному судні для відновлення прийняттого рівня безпеки у разі, якщо отримані дані демонструють, що рівень безпеки цього повітряного судна може опинитися під загрозою. Видача або прийняття цих документів мають здійснюватися відповідно до встановлених компетентним органом документально закріплених процедур, що описують його організаційну структуру, засоби та методи, які використовуються для цих цілей.

(б) Компетентний орган має видавати директиви льотної придатності відповідно до положень параграфа 21.A.3В розділу А цих Правил з метою усунення небезпечних умов, що виникають у результаті:

- 1) недоліків схваленої конструкції; або
- 2) невідповідностей повітряного судна схваленій конструкції, які, ймовірно, існують або можуть виникнути на іншому повітряному судні у зв'язку із недоліками виробництва або технічного обслуговування. У таких випадках директиви льотної придатності призводять до таких наслідків для схваленої конструкції, як:

(і) схвалення цих невідповідностей з урахуванням обмежень або додаткових перевірок;

(іі) перевірки, заміни або модифікації в межах визначеного часу для усунення невідповідностей з метою приведення їх у відповідність до схваленої конструкції.

(с) Компетентний орган має встановлювати документально закріплену процедуру для опису засобів і методів ідентифікації та розповсюдження всіх застосовних директив льотної придатності, їх збереження і забезпечення доступу до них для всіх організацій (національних), що експлуатують виріб, або для його власників та для будь-якого суб'єкта, якому необхідно дотримуватися директиви льотної придатності.

(d) Якщо директива льотної придатності, видана Державною авіаційною

службою України, стосується типів повітряних суден, які знаходяться в Реєстрі державних повітряних суден України, з метою підтримання прийнятного рівня безпеки польотів компетентний орган має розповсюджувати таку директиву льотної придатності.

Глава В – Сертифікати типу (військові) та обмежені сертифікати типу (військові)

Мають застосовуватися адміністративні процедури, встановлені компетентним органом.

Глава С – Не застосовується

Глава D – Внесення змін до сертифікатів типу (військових) та обмежених сертифікатів типу (військових)

Мають застосовуватися адміністративні процедури, встановлені компетентним органом.

Глава Е – Додаткові сертифікати типу (військові)

Мають застосовуватися адміністративні процедури, встановлені компетентним органом.

Глава F – Виробництво без схвалення (військового) організації виробника

21.B.120. Обстеження

(а) Компетентний орган має призначати групу для проведення обстеження кожного заявника на отримання або утримувача схвального листа з

усіх питань діяльності, пов'язаної із цим схвальним листом. Група складається з керівника та з одного або кількох членів. Керівник групи звітує перед керівником структурного підрозділу компетентного органу, відповідальним за цю діяльність (як визначено в підпункті 21.В.25(b)(2) цих Правил).

(b) Компетентний орган має проводити достатню діяльність з обстеження для обґрунтування видачі, продовження, зміни, призупинення дії або скасування схвального листа.

(c) Компетентний орган має розробляти процедури для обстеження заявників на отримання або утримувачів схвального листа як частину документально закріплених процедур, що охоплюють принаймні такі питання:

- 1) оцінювання отриманих заявок;
- 2) визначення групи для обстеження;
- 3) підготовка та планування обстеження;
- 4) оцінювання документації (керівництва, процедури тощо);
- 5) аудит та перевірка;
- 6) контроль за виконанням коригувальних заходів;
- 7) видача, зміна, призупинення дії або скасування схвального листа.

21.В.125. Невідповідності

(a) Якщо під час аудиту або інших заходів компетентний орган виявляє об'єктивні ознаки невідповідності утримувача схвального листа застосовним вимогам розділу А цих Правил, ці невідповідності мають класифікуватися відповідно до положень пункту 21.А.125В(a) цих Правил.

(b) Компетентний орган має здійснювати такі заходи:

1) у разі виявлення невідповідностей першого рівня компетентний орган має негайно здійснювати заходи щодо обмеження, призупинення дії чи скасування схвального листа залежно від ступеня невідповідності, доки утримувач схвального листа не доведе до кінця коригувальні заходи, що дали потрібний ефект;

2) у разі виявлення невідповідностей другого рівня компетентний орган має визначати тривалість періоду коригувальних заходів, який залежно від

характеру невідповідності не має перевищувати трьох місяців. За певних обставин, наприкінці такого періоду та з урахуванням характеру невідповідності компетентний орган може продовжувати такий строк на три місяці за умови наявності задовільного плану коригувальних заходів.

(с) Компетентний орган має здійснювати заходи щодо повного або часткового призупинення дії схвального листа у разі недотримання строків, визначених компетентним органом.

21.B.130. Видача схвального листа

(а) Якщо є переконання, що виробник відповідає застосовним вимогам глави F розділу А цих Правил, компетентний орган має видавати схвальний лист, який надає дозвіл на доведення відповідності окремих виробів, компонентів та обладнання (Форма EMAR Form 65).

(b) Схвальний лист має містити обсяг схвалення, дату завершення його дії та (де застосовуються) відповідні обмеження, пов'язані зі схваленням.

(с) Строк дії схвального листа не повинен перевищувати одного року.

21.B.135. Супровід схвального листа

Компетентний орган має супроводжувати схвальний лист за таких умов:

(а) виробник належним чином використовує Форму EMAR Form 52 (для готового повітряного судна) та Форму EMAR Form 1 (для інших виробів (за винятком готового повітряного судна), компонентів та обладнання) як заяву про відповідність;

(b) перевірки, проведені компетентним органом до затвердження ним Форми EMAR Form 52 або Форми EMAR Form 1 відповідно до положень пункту 21.A.130(с) цих Правил, не виявили будь-яких невідповідностей вимогам чи процедурам (які містяться в керівництві, наданому виробником) або будь-яких невідповідностей, пов'язаних з відповідними виробами, компонентами або обладнанням. Під час таких перевірок компетентний орган має переконатися, що:

1) схвалення охоплює вироби, компоненти або обладнання та є дійсним і залишається таким;

2) керівництво, про яке йдеться в пункті 21.A.125A(b) цих Правил, виробник використовує як основний робочий документ. В іншому разі перевірку далі не продовжують, внаслідок чого сертифікати дозволеної передачі не мають затверджуватися;

3) продукція виготовлялася відповідно до умов, прописаних у схвальному листі, та із задовільною якістю;

4) перевірки та випробування (включаючи льотні випробування, за потреби) відповідно до положень підпунктів 21.A.130(b)(2) та/або 21.A.130(b)(3) цих Правил проведено згідно з умовами, прописаними у схвальному листі, та в повному обсязі;

5) зарезервовано;

6) у заяві про відповідність враховано вимоги параграфа 21.A.130 цих Правил і надана в ній інформація є достатньою для її затвердження;

(с) не прострочено дату завершення дії схвального листа.

21.B.140. Зміни схвального листа

(а) Компетентний орган (за потреби) має аналізувати (відповідно до положень параграфа 21.B.120 цих Правил) будь-які зміни схвального листа.

(б) Якщо компетентний орган переконується, що продовжують дотримуватися вимоги глави F розділу A цих Правил, він має вносити поправки до схвального листа.

21.B.145. Обмеження, призупинення дії та скасування схвального листа

(а) Про обмеження, призупинення дії чи скасування схвального листа має бути письмово повідомлено його утримувачу. Компетентний орган має вказувати причини обмеження, призупинення дії чи скасування та доводити до відома утримувача схвального листа про його право на оскарження.

(б) Якщо дію схвального листа призупинено, вона має поновлюватися лише після того, як знову буде встановлено відповідність положенням глави F розділу A цих Правил.

21.B.150. Зберігання документації

(а) Компетентний орган має встановлювати систему зберігання

документації, яка дозволяє належно відслідковувати процеси видачі, супроводу, зміни, призупинення дії або скасування кожного окремого схвального листа.

(b) Звітні матеріали мають складатися з:

1) документів, поданих заявником на отримання схвального листа або утримувачем схвального листа;

2) документів, відпрацьованих під час обстежень і перевірок, у яких вказуються заходи та остаточні результати їх проведення щодо питань, визначених у параграфі 21.B.120 цих Правил, включаючи результати обстежень та коригувальні дії, встановлені відповідно до положень параграфа 21.B.125 цих Правил;

3) схвального листа, включаючи зміни;

4) протоколів зустрічей з виробником.

(c) Мінімальний строк зберігання звітних матеріалів у архіві має становити шість років після закінчення строку дії схвального листа.

(d) Компетентний орган має також зберігати звітні матеріали щодо всіх заяв про відповідність (Форма EMAR Form 52) та сертифікатів дозволеної передачі (Форма EMAR Form 1), які він затвердив.

Глава G – Схвалення (військове) організації виробника

21.B.220. Обстеження

(a) Компетентний орган має призначати групу схвалення організації виробника для проведення обстеження кожного заявника на отримання або утримувача схвалення організації виробника з усіх питань діяльності, пов'язаної із цим схваленням. Група складається з керівника та з одного або кількох членів. Керівник групи звітує перед керівником структурного підрозділу компетентного органу, відповідальним за цю діяльність (як визначено в підпункті 21.B.25(b)(2) цих Правил).

(b) Компетентний орган має проводити достатню діяльність з обстеження для обґрунтування видачі, продовження, зміни, призупинення дії або

скасування схвалення.

(с) Компетентний орган має розробляти процедури для обстеження організації виробника, що подала заявку на схвалення, як частину документально закріплених процедур, що охоплюють такі питання:

- 1) оцінювання отриманих заявок;
- 2) визначення групи для схвалення організації виробника;
- 3) підготовка та планування обстеження;
- 4) оцінювання документації (РОЕ, процедури тощо);
- 5) аудит;
- 6) контроль за виконанням коригувальних заходів;
- 7) видача, зміна, призупинення дії або скасування схвалення організації виробника;
- 8) безперервний нагляд.

21.В.225. Невідповідності

(а) Якщо під час аудиту або інших заходів компетентний орган виявляє об'єктивні ознаки невідповідності утримувача схвалення організації виробника застосовним вимогам розділу А цих Правил, ці невідповідності мають класифікуватися відповідно до положень пункту 21.А.158(а) цих Правил.

(б) Компетентний орган має здійснювати такі заходи:

1) у разі виявлення невідповідностей першого рівня компетентний орган має негайно здійснювати заходи щодо обмеження, призупинення дії чи скасування схвалення організації виробника (залежно від ступеня невідповідності), доки організація не доведе до кінця коригувальні заходи, що дали потрібний ефект;

2) у разі виявлення невідповідностей другого рівня компетентний орган має визначати тривалість періоду коригувальних заходів, який залежно від характеру невідповідності не має перевищувати трьох місяців. За певних обставин, наприкінці такого періоду та з урахуванням характеру невідповідності компетентний орган може продовжувати такий строк на три місяці за умови наявності задовільного плану коригувальних заходів.

(с) Компетентний орган має здійснювати заходи щодо повного або часткового призупинення дії схвалення у разі недотримання строків, визначених компетентним органом.

21.В.230. Видача сертифіката

(а) Якщо є переконання, що організація виробника відповідає застосовним вимогам глави G розділу A цих Правил, компетентний орган має видавати схвалення організації виробника (Форма EMAR Form 55).

(b) Реєстраційний номер має зазначатися у Формі EMAR Form 55 визначеним компетентним органом способом.

21.В.235. Безперервний нагляд

(а) Щоб бути впевненим, що схвалення організації виробника зберігає чинність, компетентний орган має здійснювати безперервний нагляд для контролю такого:

1) система якості утримувача схвалення організації виробника відповідає положенням глави G розділу A цих Правил;

2) організаційна структура утримувача схвалення організації виробника функціонує згідно з РОЕ;

3) ефективності процедур, що містяться в РОЕ;

4) дотримання стандартів виготовлення виробу, компонента або обладнання шляхом порівняння зі зразком.

(b) Безперервний нагляд має здійснюватися згідно з положеннями параграфа 21.В.220 цих Правил.

(с) Компетентний орган має забезпечувати (шляхом належного планування заходів щодо безперервного нагляду), що всі питання, пов'язані зі схваленням організації виробника, повністю перевіряються на відповідність положенням цих Правил протягом 24 місяців. Безперервний нагляд може здійснюватися через проведення кількох обстежень протягом зазначеного періоду. Кількість аудитів залежить від складності організаційної структури, кількості об'єктів та важливості виробництва. Утримувач схвалення організації виробника має бути об'єктом заходів з безперервного нагляду, що здійснює

компетентний орган, щонайменше один раз на рік.

21.B.240. Зміна схвалення організації виробника

(a) Компетентний орган має постійно відстежувати будь-яку незначну зміну через заходи з безперервного нагляду.

(b) Компетентний орган має аналізувати (відповідно до положень параграфу 21.B.220 цих Правил) будь-яку значну зміну схвалення організації виробника або заявку утримувача схвалення організації виробника на зміну обсягу і умов схвалення.

(c) Якщо компетентний орган переконується, що продовжують дотримуватися вимоги глави G розділу A цих Правил, він має вносити відповідну зміну до схвалення організації виробника.

21.B.245. Призупинення дії та скасування схвалення організації виробника

(a) У разі невідповідностей першого або другого рівня компетентний орган має частково або повністю обмежувати, призупиняти дію або скасовувати схвалення організації виробника так:

1) у разі невідповідності першого рівня схвалення організації виробника має негайно обмежуватися або призупинятися. Якщо утримувач схвалення організації виробника не дотримується положень підпункту 21.A.158(c)(1) цих Правил, схвалення організації виробника має скасовуватися;

2) у разі невідповідності другого рівня компетентний орган має приймати рішення щодо будь-якого обмеження обсягу схвалення шляхом часткового або повного призупинення його дії. Якщо утримувач схвалення організації виробника не дотримується положень підпункту 21.A.158(c)(2) цих Правил, схвалення організації виробника має скасовуватися.

(b) Рішення щодо обмеження, призупинення дії або скасування схвалення організації виробника має доводитися до утримувача схвалення організації виробника в письмовій формі. Компетентний орган має вказувати причини обмеження, призупинення дії чи скасування та доводити до відома утримувача схвалення організації виробника інформацію про його право на оскарження.

(с) Якщо дію схвалення організації виробника призупинено, вона має поновлюватися лише після того, як знову буде встановлено відповідність положенням глави G розділу А цих Правил.

21.B.260. Зберігання документації

(а) Компетентний орган має встановлювати систему зберігання документації, яка дає змогу належно відслідковувати процеси видачі, супроводу, зміни, призупинення дії або скасування кожного окремого схвалення організації виробника.

(b) Звітні матеріали мають складатися з:

1) документів, поданих заявником на отримання або утримувачем сертифіката схвалення організації виробника;

2) документів, відпрацьованих під час обстежень, у яких зазначено заходи та остаточні результати їх проведення щодо питань, визначених у параграфі 21.B.220 цих Правил, включаючи результати обстежень та коригувальні дії, встановлені відповідно до положень параграфа 21.B.225 цих Правил;

3) програми безперервного нагляду, включаючи звітні матеріали щодо проведення обстежень;

4) сертифіката схвалення організації виробника, включаючи зміни;

5) протоколів зустрічей з утримувачем схвалення організації виробника.

(с) Мінімальний строк зберігання звітних матеріалів в архіві становить шість років після закінчення строку дії сертифіката схвалення організації виробника.

Глава Н – Сертифікати (військові) льотної придатності та обмежені сертифікати (військові) льотної придатності

21.B.320. Обстеження

(а) Компетентний орган має проводити достатню діяльність з обстеження щодо заявника на отримання або утримувача сертифіката льотної придатності для обґрунтування видачі, продовження, зміни, призупинення дії або

скасування сертифіката.

(b) Компетентний орган має розробляти процедури оцінювання, що охоплюють такі питання:

- 1) оцінювання прийнятності заявника;
- 2) оцінювання прийнятності заявки;
- 3) класифікацію сертифікатів льотної придатності;
- 4) оцінювання документації, що отримана із заявкою;
- 5) перевірку повітряного судна;

б) визначення необхідних умов, заборон або обмежень для сертифікатів льотної придатності.

21.B.325. Видача сертифікатів льотної придатності

(a) Компетентний орган має видавати або змінювати сертифікат льотної придатності (Форма EMAR Form 25), якщо він переконається, що вимоги параграфу 21.B.326 цих Правил та застосовні вимоги глави Н розділу А цих Правил виконуються.

(b) Компетентний орган має видавати або змінювати обмежений сертифікат льотної придатності (Форма EMAR Form 24), якщо він переконається, що вимоги параграфу 21.B.327 цих Правил та застосовні вимоги глави Н розділу А цих Правил виконуються.

(c) Для будь-якого нового повітряного судна або для такого, що експлуатувалося в державі, яка не застосовує EMAR на додаток до відповідного сертифіката льотної придатності, зазначеного в пункті (a) або (b), компетентний орган має видавати первісний сертифікат (військовий) перегляду льотної придатності (Форма EMAR Form 15a).

21.B.326. Сертифікат льотної придатності

Компетентний орган має видавати сертифікат льотної придатності для:

(a) нового повітряного судна:

1) після подання документів, які вимагаються в підпункті 21.A.174(b)(2) цих Правил;

2) якщо компетентний орган переконається, що повітряне судно

відповідає схваленій конструкції та перебуває в стані, придатному для безпечної експлуатації. Це може включати перевірки компетентним органом;

(b) повітряного судна, що експлуатувалося:

1) після подання документів, що вимагаються в підпункті 21.A.174(b)(3) цих Правил, які свідчать, що:

(i) повітряне судно відповідає типовій конструкції відповідно до сертифіката типу та будь-якого додаткового сертифіката типу (ремонту) чи будь-якої зміни, схвалених згідно з положеннями цих Правил;

(ii) вимоги застосовних директив льотної придатності виконано;

(iii) повітряне судно перевірено згідно із застосовними положеннями Правил підтримання льотної придатності авіаційної техніки державної авіації (Частина-MB), затверджених наказом Міністерства оборони України від 23 грудня 2016 року № 714, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06 лютого 2017 року за № 160/30028;

2) якщо компетентний орган переконується, що повітряне судно відповідає схваленій конструкції та перебуває у стані, придатному для безпечної експлуатації. Це може включати перевірки компетентним органом.

21.B.327. Обмежений сертифікат льотної придатності

(a) Компетентний орган має видавати обмежений сертифікат льотної придатності для:

1) нового повітряного судна:

(i) після подання документів, які вимагаються в підпункті 21.A.174(b)(2) цих Правил;

(ii) якщо компетентний орган переконується, що повітряне судно відповідає схваленій конструкції відповідно до обмеженого сертифіката типу або спеціальним вимогам льотної придатності та знаходиться в стані, придатному для безпечної експлуатації. Це може включати перевірки компетентним органом;

2) повітряного судна, що експлуатувалося:

(i) після подання документів, що вимагаються в підпункті 21.A.174(b)(3)

цих Правил, які свідчать про те, що:

(А) повітряне судно відповідає схваленій конструкції відповідно до обмеженого сертифіката типу або спеціальним вимогам льотної придатності та будь-якого додаткового сертифіката типу (ремонту) чи будь-якої зміни, схвалених згідно з положеннями цих Правил;

(В) вимоги застосовних директив льотної придатності виконано;

(С) повітряне судно перевірено згідно із застосовними положеннями Правил підтримання льотної придатності авіаційної техніки державної авіації (Частина-МВ), затверджених наказом Міністерства оборони України від 23 грудня 2016 року № 714, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06 лютого 2017 року за № 160/30028;

(іі) якщо компетентний орган переконується, що повітряне судно відповідає схваленій конструкції та перебуває у стані, придатному для безпечної експлуатації. Це може включати перевірки компетентним органом.

(b) Для повітряного судна, яке не може відповідати основним вимогам льотної придатності та яке не задовольняє критеріям для отримання обмеженого сертифіката типу, компетентний орган (за потреби) має враховувати відхилення від таких основних вимог, щоб:

1) видавати спеціальні вимоги льотної придатності, що забезпечують достатній рівень безпеки з урахуванням призначеного використання, та перевіряти повітряне судно на відповідність цим вимогам;

2) визначати обмеження для використання цього повітряного судна.

(с) Обмеження для застосування будуть пов'язані з обмеженими сертифікатами льотної придатності, включаючи обмеження використання повітряного простору, за потреби враховуються відхилення від чинних вимог льотної придатності.

21.В.330. Призупинення дії та скасування сертифікатів льотної придатності та обмежених сертифікатів льотної придатності

(а) За наявності ознак того, що будь-яка з умов (зазначених у пункті 21.А.181(а) цих Правил) не задовольняється, компетентний орган має

призупиняти дію або скасовувати сертифікат льотної придатності.

(b) Після видачі повідомлення про призупинення дії або скасування сертифіката льотної придатності чи обмеженого сертифіката льотної придатності компетентний орган має вказувати причини обмеження, призупинення дії чи скасування та доводити до відома утримувача сертифіката про його право на оскарження.

21.B.345. Зберігання документації

(a) Компетентний орган має встановлювати систему зберігання документації, яка дає змогу належно відслідковувати процеси видачі, супроводу, зміни, призупинення дії або скасування кожного окремого сертифіката льотної придатності.

(b) Звітні матеріали мають складатися з:

- 1) документів, поданих заявником;
- 2) документів, відпрацьованих під час обстежень, у яких зазначаються заходи та остаточні результати їх проведення (щодо питань, визначених у пункті 21.B.320(b) цих Правил);
- 3) копії сертифіката, включаючи зміни.

(c) Мінімальний строк зберігання звітних матеріалів в архіві має становити шість років після виключення повітряного судна з Реєстру державних повітряних суден України.

Глава І – Зарезервовано (за потреби буде додано пізніше)

Глава J – Схвалення (військове) організації розробника

21.B.460. Обстеження

(a) Компетентний орган має призначати групу схвалення організації розробника для проведення обстеження кожного заявника на отримання або утримувача схвалення організації розробника з усіх питань діяльності, пов'язаної із цим схваленням. Група складається з керівника та з одного або

кількох членів. Керівник групи звітує перед керівником структурного підрозділу компетентного органу, відповідальним за таку діяльність (як визначено в підпункті 21.B.25(b)(2) цих Правил).

(b) Компетентний орган має проводити достатню діяльність з обстеження для обґрунтування видачі, продовження, зміни, призупинення дії або скасування схвалення.

(c) Компетентний орган має розробляти процедури для обстеження з метою схвалення організації розробника як частину документально закріплених процедур, що охоплюють такі питання:

- 1) оцінювання отриманих заявок;
- 2) визначення групи для схвалення організації розробника;
- 3) підготовка та планування обстеження;
- 4) оцінювання документації (DOE, процедури тощо);
- 5) аудит;
- 6) контроль за виконанням коригувальних заходів;
- 7) видача, зміна, призупинення дії або скасування схвалення організації розробника;
- 8) безперервний нагляд.

21.B.465. Невідповідності

(a) Якщо під час аудиту або інших заходів компетентний орган виявляє об'єктивні ознаки невідповідності утримувача схвалення організації розробника застосовним вимогам розділу А цих Правил, ці невідповідності мають класифікуватися відповідно до положень пункту 21.A.258(a) цих Правил.

(b) Компетентний орган здійснює такі заходи:

1) у разі виявлення невідповідностей першого рівня компетентний орган має негайно здійснювати заходи щодо обмеження, призупинення дії чи скасування схвалення організації розробника залежно від ступеня невідповідності, доки організація не доведе до кінця коригувальні заходи, що дали потрібний ефект;

2) у разі виявлення невідповідностей другого рівня компетентний орган

має визначати тривалість періоду коригувальних заходів, який залежно від характеру невідповідності не має перевищувати трьох місяців. За певних обставин, наприкінці цього періоду та з урахуванням характеру невідповідності компетентний орган може продовжувати цей строк на три місяці (за умови наявності задовільного плану коригувальних заходів);

(с) Компетентний орган має здійснювати заходи щодо повного або часткового призупинення дії схвалення у разі недотримання строків, визначених компетентним органом.

21.B.470. Видача сертифіката

(а) Якщо є переконання, що організація розробника відповідає застосовним вимогам глави J розділу А цих Правил, компетентний орган має видавати схвалення організації розробника без зайвої затримки.

(b) Реєстраційний номер має зазначатися у документі схвалення визначеним компетентним органом способом.

21.B.475. Безперервний нагляд

(а) Щоб бути впевненим, що схвалення організації розробника зберігає чинність, компетентний орган має здійснювати безперервний нагляд для контролю такого:

1) система забезпечення розробки утримувача схвалення організації розробника відповідає положенням глави J розділу А цих Правил;

2) організаційна структура утримувача схвалення організації розробника функціонує згідно з DOE;

3) ефективності процедур, що містяться в DOE;

4) дотримання даних з розробки, використовуючи вибірккову інформацію, що надходить за результатами процесів їх схвалення.

(b) Безперервний нагляд має здійснюватися згідно з положеннями параграфу 21.B.460 цих Правил.

(с) Компетентний орган має забезпечувати (шляхом належного планування заходів щодо безперервного нагляду), що всі питання, пов'язані зі схваленням організації розробника, повністю перевіряються на відповідність

положенням цих Правил протягом 36 місяців. Безперервний нагляд може здійснюватися через проведення кількох обстежень протягом цього періоду. Кількість аудитів залежить від складності організаційної структури, кількості об'єктів та важливості заходів з розробки. Утримувач схвалення організації розробника має бути об'єктом заходів з безперервного нагляду, що здійснюються компетентним органом щонайменше один раз на рік.

21.B.480. Зміна схвалення організації розробника

(a) Компетентний орган має постійно відстежувати будь-яку незначну зміну через заходи з безперервного нагляду.

(b) Компетентний орган має аналізувати (відповідно до положень параграфу 21.B.460 цих Правил) будь-яку значну зміну схвалення організації розробника або заявку утримувача схвалення організації розробника на зміну обсягу і умов схвалення.

(c) Якщо компетентний орган переконується, що продовжують дотримуватися вимоги J розділу A цих Правил, він має вносити відповідну зміну до схвалення організації розробника.

21.B.485. Призупинення дії та скасування схвалення організації розробника

(a) У разі невідповідностей першого або другого рівня компетентний орган має частково або повністю обмежувати, призупиняти дію або скасовувати схвалення організації розробника так:

1) у разі невідповідності першого рівня схвалення організації розробника має негайно обмежуватися або призупинятися. Якщо утримувач схвалення організації розробника не відповідає положенням підпункту 21.A.258(c)(1) цих Правил, схвалення організації розробника має скасовуватися;

2) у разі невідповідності другого рівня компетентний орган має приймати рішення про будь-яке обмеження обсягу схвалення шляхом призупинення його дії або дії його частин. Якщо утримувач схвалення організації розробника не дотримується положень підпункту 21.A.258(c)(2) цих Правил, схвалення організації розробника має скасовуватися.

(b) Рішення щодо обмеження, призупинення дії або скасування схвалення організації розробника має доводитися до утримувача схвалення організації розробника в письмовій формі. Компетентний орган має вказувати причини обмеження, призупинення дії чи скасування та доводити до відома утримувача схвалення організації розробника про його право на оскарження.

(c) Якщо дію схвалення організації розробника призупинено, вона має поновлюватися лише після того, як знову буде встановлено відповідність положенням глави J розділу A цих Правил.

21.B.490. Зберігання документації

(a) Компетентний орган має встановлювати систему зберігання документації, яка дає змогу належно відслідковувати процеси видачі, супроводу, зміни, призупинення дії або скасування кожного окремого схвалення організації розробника.

(b) Звітні матеріали мають складатися з:

1) документів, поданих заявником на отримання або утримувачем сертифіката схвалення організації розробника;

2) документів, відпрацьованих під час обстежень, в яких зазначаються заходи та остаточні результати їх проведення (щодо питань, визначених у параграфі 21.B.460 цих Правил), включаючи результати обстежень та коригувальні дії, встановлені відповідно до положень параграфа 21.B.465 цих Правил;

3) програми безперервного нагляду, включаючи звітні матеріали щодо проведення обстежень;

4) сертифіката схвалення організації розробника, включаючи зміни;

5) протоколів зустрічей з утримувачем схвалення організації розробника.

(c) Мінімальний строк зберігання звітних матеріалів в архіві має становити шість років після закінчення строку дії сертифіката схвалення організації розробника.

Глава К – Компоненти та обладнання

Мають застосовуватися адміністративні процедури, встановлені компетентним органом.

Глава L – Не застосовується

Глава М – Ремонти

Мають застосовуватися адміністративні процедури, встановлені компетентним органом.

Глава N – Не застосовується

Глава О – Схвалення за європейським військовим технічним стандартом

Мають застосовуватися адміністративні процедури, встановлені компетентним органом.

Глава Р – Дозвіл (військовий) на виконання польотів

21.B.520. Обстеження

(а) Компетентний орган має проводити достатню діяльність з обстеження для обґрунтування видачі або скасування дозволу (військового) на виконання польотів.

(б) Компетентний орган має розробляти процедури оцінювання, що охоплюють такі питання:

- 1) оцінювання прийнятності заявника;
- 2) оцінювання прийнятності заявки;
- 3) оцінювання документації, отриманої із заявкою;
- 4) перевірку повітряного судна;
- 5) схвалення умов польоту відповідно до положень пункту 21.A.710(b)

цих Правил.

21.B.525. Видача дозволу (військового) на виконання польотів

Компетентний орган має видавати дозвіл (військовий) на виконання польотів (Форма EMAR Form 20a):

(а) після подання даних, необхідних згідно з положеннями параграфу 21.А.707 цих Правил;

(б) якщо відповідно до положень параграфу 21.А.710 цих Правил було схвалено умови польоту, про які йдеться в параграфі 21.А.708 цих Правил;

(с) якщо компетентний орган за допомогою своїх власних досліджень (які можуть включати перевірки) або за допомогою погоджених із заявником процедур переконується, що перед виконанням польоту повітряне судно відповідає конфігурації, визначеній згідно з положеннями параграфу 21.А.708 цих Правил.

21.В.530. Скасування дозволів (військових) на виконання польотів

(а) За наявності ознак того, що будь-яка з умов (зазначених у пункті 21.А.723(а) цих Правил) не задовольняється для виданого дозволу (військового) на виконання польотів, компетентний орган має скасовувати цей дозвіл (військовий) на виконання польотів.

(б) Після видачі повідомлення про скасування дозволу (військового) на виконання польотів компетентний орган має вказувати причини скасування та доводити до відома утримувача дозволу (військового) на виконання польотів інформацію про його право на оскарження.

21.В.545. Зберігання документації

(а) Компетентний орган має встановлювати систему зберігання документації, яка дає можливість належно відслідковувати процеси видачі та скасування кожного окремого дозволу (військового) на виконання польотів.

(б) Звітні матеріали мають складатися з:

1) документів, поданих заявником;

2) документів, відпрацьованих під час обстежень, в яких зазначаються заходи та остаточні результати їх проведення (щодо питань, визначених у пункті 21.В.520(б) цих Правил);

3) копії дозволу (військового) на виконання польотів.

(с) Мінімальний строк зберігання звітних матеріалів в архіві має становити шість років після того, як дозвіл втрачає чинність.

Глава Q – Ідентифікація виробів, компонентів та обладнання

Мають застосовуватися адміністративні процедури, встановлені компетентним органом.

Начальник Управління регулювання діяльності
державної авіації України

М. КУШНІРУК